Commissieleden kunnen voorafgaand ook vragen stellen. Stuur uw vragen naar de griffie. Vragen en antwoorden worden ook opgenomen bij het betreffende agendapunt.

R.F.A.C. Creusen voorzitter
Klopt het dat de PvdA vanavond afwezig is?

1 Opening door de voorzitter

R.F.A.C. Creusen voorzitter
Nee, meneer Haas. Goedenavond allemaal. Een [vreemde taal 00:05:31] allemaal, ook thuis. Laten we snel beginnen met deze commissievergadering, GEZ op woensdag 11 oktober 2023. Het is 7 uur, Wat is het programma? Afgemeld is de heer Oelemans en wel om een zeer heugedevol feit. Hij is papa geworden, misschien wel de tweede keer, van een zoon. De vierde keer? Zo, een vruchtbare familie. Namens ons allemaal heet ik hem en zijn echtgenote natuurlijk van harte proficiat. Verder is afgemeld de heer Wetenkamp. Uitgenodigd voor vanavond is wethouder De Geest en de burgemeester Dassen. Laten we een lootje trekken voor de spreekvolgorde. Rammelend met de [onhoorbaar 00:06:24]. Zeventien. We beginnen met Ons Kerkrade. Ons Kerkrade is vandaag aan de beurt. Het is volgens mij de derde keer dat ik Voorzitter ben, dat... [onhoorbaar 00:06:41-00:06:45]

2 Vragenuurtje

R.F.A.C. Creusen voorzitter
We beginnen bij Ons Kerkrade en dan gaan we het rijtje af,

3 Spreektijd voor het publiek

R.F.A.C. Creusen voorzitter
naar SP maken we dan de oversteek.

4 Vaststelling van de agenda

R.F.A.C. Creusen voorzitter
Voor het vragenuurtje van vandaag zijn geen vragen ingediend. Spreektijd voor publiek: er heeft zich ook geen spreker aangediend. Vaststellingen van de agenda.

5 Vaststelling van de besluitenlijst 20 september 2023

R.F.A.C. Creusen voorzitter
Kan iedereen instemmen met de agenda zoals die nu voor ons ligt? Prima, dan gaan we snel verder. Vaststelling van de besluitenlijst van de commissievergadering van 20 september '23. Die stel ik nu integraal aan de orde. Heeft u een verzoek, steek even uw hand op, luidt het verzoek. Geen op- of aanmerkingen?

6 Ontwerpbesluit vaststellen Verordening winkeltijden Kerkrade 2023

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dan is bij deze de ongewijzigde besluitenlijst vastgesteld. Dan ga ik verder met het eerste ontwerpbesluit en volgens mij ook het enige ontwerpbesluit. Dat is het besluit rondom de winkeltijdenverordening. Hiervoor zijn wethouders en burgemeester Dassen uitgenodigd. Ze worden ambtelijk bijgestaan door de heer Heijens en de heer Wenkmans. Goedenavond, heren. Ter besluitvorming ligt voor in aanpassing van de verordening en ik geef graag het woord aan de collegetafel

A.M.J. Geers wethouder

voor een inleiding. De heer Geers. Dank je wel, Voorzitter. Inleiding kan relatief kort zijn. In dit voorstel wordt eigenlijk voorgesteld aan uw commissie en vervolgens aan de raad om de winkeltijden te verruimen. Die verruiming hebben we gedaan op basis van een verzoek wat is gekomen, met name van de supermarkt branch en ook de de bakkerijbranche. Die hebben ons een verzoek gedaan van: zou iets meer kunnen? We zien dat er in andere gemeentes meer ruimte wordt geboden. We zien dat in Duitsland bijvoorbeeld ook, dat soms de winkels wat vroeger open zijn. Dus eigenlijk: bied ons ruimte, zodat wij op een optimale manier kunnen ondernemen. Wij hebben onderzocht hoe dat zit bij de verschillende belangenorganisaties van bedrijventerreinen, centra en hoe zij daartegen aankijken. Dat beeld is eigenlijk positief. Niet iedereen zegt uiteraard: wij gaan dan ook echt vroeger open of wij gaan op alle feestdagen open. Dat hoeft overigens ook niet, maar we bieden middels het voorstel wel de ruimte, indien dat gewenst is.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik ben heel erg benieuwd wat de commissie daarvan vindt. Mochten er vragen zijn, dan horen we dat heel graag. Ik weet niet of de burgemeester nog iets heeft aan te vullen? Nee, dan was dat de inleiding. Wethouder, ik had het niet beter kunnen doen.

Fractie Ons Kerkrade

Dan beginnen we bij Ons Kerkrade, de heer Struver. Dank u wel, Voorzitter. Wat op het eerste gezegd dit toch een eenvoudig agendapunt leek, was dit stuk toch een punt van debat binnen onze fractie. Er zijn in dit stuk eigenlijk twee verschillende aanpassingen aan het huidige beleid. De voorgestelde aanpassing van de verruiming van de winkeltijden met twee uur. Die is grotendeels eigenlijk niet het punt ter discussie, maar het voorstel om winkels op drie extra feestdagen, namelijk nieuwjaarsdag, eerste paasdag en eerste Pinksterdag de mogelijkheid te geven open te zijn, was wel een punt van discussie binnen onze fractie. We snappen dat er economische afwegingen zijn te maken, met name de concurrentiepositie en van onze ondernemers en het omzetverlies of het potentiële omzetverlies. Vandaar dat wij gevraagd hadden naar hoe deze feestdagen in de regiogemeentes zijn ingepland om zo een beeld te krijgen hoe groot deze economische afwegingen zouden zijn. In het ontvangen antwoord zagen wij dat er geen regionaal uniform beleid is richting deze feestdagen en dat het eigenlijk heel erg verschilt per stad. Het gebrek aan uniformiteit maakte het daardoor lastig voor ons om de economische gevolgen van het wel of niet vrijgeven in kaart te brengen. Natuurlijk snappen wij dan dat de landelijke trend in een bepaalde richting gehad in deze. We snappen ook dat we altijd moeten proberen onze ondernemers zoveel mogelijk te steunen om onze stad ook zo aantrekkelijk mogelijk te houden, maar er zijn ook andere afwegingen binnen onze fractie in deze. De zorgen bij onze fractie bij het vrijgeven van de eerder genoemde feestdagen hebben te maken met het beschermen van het arbeidsklimaat voor werknemers. Namelijk omdat officiële feestdagen toch vrije dagen zijn die vroeger meer in beton waren gegoten, terwijl het overhevelen van deze feestdagen naar standaard vrije dagen toch het risico met zich meebrengt dat vrije dagen steeds meer afhankelijk worden van politieke schommelingen of cao-onderhandelingen. Daarnaast speelt er ook nog een maatschappelijk onderdeel voor ons: vrij op feestdagen gold vroeger eigenlijk voor iedereen en dit soort feestdagen geven ook veel meer mogelijkheden voor familie aangelegenheden of andere maatschappelijke activiteiten te ondernemen. Dat je uiteindelijk dan losse, individuele feesten of vrije dagen gaat kweken, beperkt er heel erg in. Dus uiteindelijk speelt gemeenschapszin hier zeker ook nog wel een rol. Dit is een gedeelte van alle afwegingen die wij binnen onze fractie hebben moeten maken en dat zijn ook allemaal thema's die erg leven. We snappen dat we landelijk steeds meer naar een 24-uurs maatschappij bewegen, maar bij ons speelt nog de discussie in hoeverre wij hier nu op het moment lokaal in mee moeten gaan. We hadden wel nog twee extra vragen. Omdat we erachter kwamen dat er geen uniform beleid is in de regio in totaal, is het misschien een opzetje: zou dit eventueel mogelijk zijn om hier regionaal een uniform

beleid in vorm te kunnen geven? Parkstadbreed, bedoel ik. Dan nog een andere vraag. Die was gegaan over burgerparticipatie. Er stond: er is raadpleging, die heeft plaatsgevonden door een afvaardiging van de kerkraadse centrumondernemers als koepelorganisatie samenwerkende bedrijventerreinen in Kerkrade. Ik ben nog bij het voetballen. [onhoorbaar 00:12:21-00:12:22] De vraag die ik had: zijn de winkeliers van Eygelshoven en Kerkrade-West hier ook in meegenomen?

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dat waren de vragen voor nu, Voorzitter, dank u wel.

Fractie SP

Ik dank. Ik ga verder met de SP. Dank u wel, Voorzitter. Hier is al heel veel gezegd door Ons Kerkrade. Opmerkingen die ons ook heel veel discussie hebben opgeleverd en ook vragen hebben opgeleverd. Vooral die extra feestdagen, die eerste paasdagen, wat normaal echt feestdagen moeten zijn. In het verleden hebben wij al aangegeven: we willen eigenlijk niet zondags de winkels open, omdat we vinden dat dat een gezinsdag moet blijven. Het gezin heeft al zo weinig. Allebei de ouders werken. Als je dan ook nog op een vrije feestdag moet gaan werken, één van de twee? We vinden dat toch een heel probleem. We hebben geen problemen met de verruiming van de winkeltijden in die zin als er genoeg personeel is, maar we zien wel overal in supermarkten vraag naar personeel. Dan denk ik: hoe kan het dat ze dan langer open willen? Hoe gaat het dan ook voor vrijwilligers of schappenvullers? Die moeten dan ook langer werken. Dat vind ik wel een aandachtspunt. Het is natuurlijk mooi voor de winkeliers tegemoet te komen,

R.F.A.C. Creusen voorzitter

maar we moeten de mensen niet vergeten hierachter. Wij wachten graag af wat de rest van de fracties zeggen. Dank u wel. Jullie zitten niet alleen naast elkaar, maar ideologisch sluiten jullie ook best elkaar aan.

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

Absoluut. Ik ga verder met de Ouderenpartij. Dank u wel, Voorzitter. De Ouderenpartij vindt een duidelijke nieuwe verordening een positieve ontwikkeling voor winkeliers en ondernemers. Het is ook fijn om te zien dat er een duidelijke participatie heeft plaatsgevonden waarin de mensen die betrekking hebben, bevraagd zijn. We gaan er even vanuit, aansluitend op het voorgaande, dat bedrijven en winkels op vrijwillige basis op de feestdagen openmaken. Dus op het moment dat het niet aan de orde is

R.F.A.C. Creusen voorzitter

dat er personeel is, dan kan men ook besluiten

Fractie Burgerbelangen

om niet open te gaan.

Fractie CDA

Tot zover, Voorzitter. Het CDA, de heer Hoofs. Dank u wel, Voorzitter. We hebben toch ook wel enkele opmerkingen en vragen bij dit agendapunt. We vragen ons af inderdaad wat wijkwinkeliers en kleine ondernemers hiervan vinden. Kijk eens op de koopzondag hoeveel winkels niet opengaan en welke winkels dat zijn. Dat is niet omdat deze ondernemers de eventuele extra inkomsten niet goed kunnen gebruiken, zoals soms wel gesuggereerd wordt door winkelpubliek, maar ze hebben bijvoorbeeld geen personeel en moeten dus zelf weer present zijn. Dat lukt lang niet altijd. Doordat ze dan niet open kunnen, krijgen ze ook nog eens meer concurrentie van winkels die wel open kunnen gaan omdat daar personeel wordt ingezet. We gaan ervanuit dat de vraag om ruimer open te gaan nietdirect van de kleine ondernemers komt, maar meer van de grote ondernemers of ketens. Dat heeft wethouder bij zijn inleiding ook al benoemd. Verder vinden wij feestdagen per definitie familiedagen, los van hoe iedereen dat zelf invult. Werken op deze dagen zou dan ook geen verplichting mogen zijn. In het voorstel staat nergens dat medewerkers verplicht worden om te werken. Daar gaan wij ook helemaal niet over, maar u begrijpt vast wel hoe we dit bedoelen. We hebben er dan ook grote moeite mee dat de weinige feestdagen die we hebben op deze wijze voor winkeliers en hun medewerkers aan de kant worden geschoven. We vragen ons oprecht af of deze verruiming van de openingstijden daadwerkelijk leidt tot de genoemde koopkrachttoevloeiing vanuit het grensgebied. Dan wat betreft de impact op vrijwilligers, verenigingsleden en mantelzorgers die in winkels werken. Ook zij krijgen het steeds moeilijker om hun vrijwilligerswerk, verenigingswerk of mantelzorgschap in te vullen. De vraag rijst in hoeverre werkgevers hier rekening mee houden. Let wel, het gaat ons niet zozeer over de extra uren open, maar om de sociale maatschappelijke kant van de samenleving, die steeds meer onder druk komt te staan. Als gemeente hebben we telkens de mond vol dat we deze mensen heel hard nodig hebben om de sociaal-maatschappelijke samenleving te laten draaien. Met het voorliggend besluit geven we als gemeente

dan ook een totaal verkeerd signaal af dat we eraan willen meewerken om alles ten dienste van de economie te moeten staan. Bij de argumenten onder 1.1 wordt immers gesproken over positieve economische gevolgen. Er worden geen nadelige gevolgen verwacht, lezen we bij argument 1.2. Wat ons betreft is dit volstrekt misplaatst. Er wordt geen woord gerept over de nadelige kanten voor de samenleving. We vragen het college dan ook om te onderzoeken of er daadwerkelijk geen nadere consequenties voor de maatschappij zijn en daar vrijwilligersorganisaties en verenigingen bij te betrekken. Tot slot vragen we het college of ze bereid zijn om de verordening zodanig aan te passen dat de genoemde feestdagen ook feestdagen blijven.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dat dit niet alleen feestdagen worden voor winkeliers die voorstander zijn van deze verruimde openingstijden.

Fractie Burgerbelangen

Tot zover de eerste termijn. Dank u. Ik ga verder met Burgerbelangen. Dank u wel, Voorzitter. Als fractie Burgerbelangen zijn we verheugd te zien dat dit ontwerpbesluit in cocreatie is tussen gemeente en ondernemers, iets wat wij als partij toejuichen. Een aantal ondernemers hebben bij de gemeente de wens geuit om de winkeltijden op zon- en feestdagen te verruimen. Daarnaast biedt aanpassen van de geldende winkeltijdenverordening de kans deze te actualiseren naar de huidige inzichten. Door de grensligging van de stad en het feit dat Duitsland veelal geen zon- en feestdagen openstelling kent, zorgt deze aanpassing voor een ruimere openstelling, ook voor een koopkracht toevloeiing vanuit klanten uit Duitsland. Dat is natuurlijk ook een positieve trend voor de werkgelegenheid. Goed om te vermelden is dat het een keuze blijft van elke winkelier om hier wel of niet op aan te haken en dat de eerste kerstdag buiten deze ordening valt en dus gesloten blijft. Al met al is Burgerbelangen zeer positief over de verruiming en aanpassingen van de bestaande winkeltijdenverordening. We hebben wel nog een vraag. We zien gelukkig dat de populariteit van de [onhoorbaar 00:18:40] afgelopen periode toeneemt door het goed presteren in de eerste periode. Echter, met deze verordening mogen de winkels rondom het stadion opengaan tijdens wedstrijddagen. Wat doet dat dan met de verkeersdruk en zijn er genoeg uitwijkmogelijkheden

R.F.A.C. Creusen voorzitter

om deze te verminderen of te verlichten?

Fractie VVD

Tot zover. Ik dank u. De VVD. Dank u wel, Voorzitter. Als VVD-fractie zijn wij ook natuurlijk verheugd dat er gewoon goed geluisterd is naar de ondernemers en dat we als gemeente daar ook actie op ondernemen, aan mee willen denken. Ik denk dat er door de vorige fracties wel al veel gezegd is dat het wel een bepaalde invloed gaat hebben op de maatschappij. Echter, ook vanuit de VVD denk ik dat de winkelier vooral zelf mag bepalen of hij wel of niet opengaat

R.F.A.C. Creusen voorzitter

op zondag of op feestdagen. Dus al met al zijn wij blij met de verruiming van de winkeltijden.

Fractie Hart voor Vrijheid

Tot zover de eerste termijn. Ik maak de oversteek richting Hart voor vrijheid, meneer Otten. Dankjewel, Voorzitter. Voorzitter, de openingstijden op de zondag van 10 naar 9, dat heeft ook heel veel impact op het personeel, denk ik. Want dat is de enige avond in de week dat jongeren op stap kunnen gaan, wat later kunnen gaan. In de grote supermarkten en de grotere winkels werken allemaal jeugd. Ik hoor bijvoorbeeld participatie, maar ik hoor nergens dat de rekening wordt gehouden met het personeel. Dat is met de verenigingen precies hetzelfde. Als ze 's avonds een vergadering op de zondag willen beleggen en er tot 9 uur moet gewerkt worden in heel veel winkels, dan is ook het verenigingsleven daar de dupe van, vind ik. Dan de feestdagen. Je hebt drie vaste dagen per jaar waar je alles kunt plannen, waar normaal gesproken bijna niemand hoeft te werken. Daar vallen er nu ook twee vanaf. Dan blijft er nog maar één dag over per jaar, wat je vast kunt plannen met je familie, met je kennissen. Dan vind ik de economische belangen, te overtrokken

Fractie PvdA

en er wordt te weinig rekening gehouden met het personeel. Dank u. Ik ga verder naar de PvdA. Dank u, Voorzitter. Er is al zoveel gevraagd. Wij wachten even af wat het college antwoordt op de vragen die allemaal gesteld zijn. Dan komen we in ronde twee terug. Alleen wil ik nog even opmerken: ik ben afgelopen week in Eygelshoven geweest bij een slager op de Laurastraat. Ik noem geen naam, maar die man gaat naar alle waarschijnlijkheid, zoals het er nu uitziet, zaterdags dicht. Die wilt dichtmaken. Hij zegt: ik zit met zo een

groot parkeerprobleem, dat is gigantisch. Mijn omzet is meer dan gehalveerd. Vrijdag is top, maar zaterdag? Naar alle waarschijnlijkheid ga ik zaterdag dichtmaken.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Zouden we daar ook eens heen kunnen kijken? Dankjewel.

Fractie Lokaal Alternatief

Dan Lokaal Alternatief. Dank u, Voorzitter. Voor Ons Kerkrade een perfecte loting voor de volgen om te spreken. In de basis hebben ze prachtig verwoord hoe ook wij als Lokaal Alternatief in dit punt staan. Bedankt daarvoor. We raken hier de kleine winkelier en dat ten koste van de grote supermarkten en winkelketens. Als we kijken naar de leegstand in onze winkelcentra, dan zou die net door de kleine winkelier moeten worden opgevuld. We zien weinig opvulling van die leegstand vanuit grote winkelketens of supermarkten komen die dit voorstel dragen. Uitgaande van de mededeling dat onder alle winkeliers een inventarisatie heeft plaatsgevonden, moeten we echter concluderen dat ook de kleine winkelier ingestemd heeft met de verruiming van deze openingstijd, maar wat die feestdagen betreft, scharen we ons geheel achter het voorstel om dit voorstel zodanig aan te passen dat de drie genoemde feestdagen niet in de verruiming worden opgenomen. Indien noodzakelijk om dit te realiseren zouden we dit agendapunt

R.F.A.C. Creusen voorzitter

als bespreekpunt mee willen nemen naar de raad om zodoende met de fracties die dat steunen in amendement hierop in te dienen. Tot zover. Helder. Dan zijn we aan het einde gekomen van deze eerste ronde.

A.M.J. Geers wethouder

Ik geef het woord aan het college voor de beantwoording van de vragen. Dank u wel, Voorzitter. Ik moet heel eerlijk zeggen, ik word heel vrolijk van deze discussie. Dat is eigenlijk een discussie die gevoerd wordt op ideologie en dat iedereen hun standpunt daarover reflecteert, dat is prachtig om te zien dat we zo op inhoud met elkaar praten. Dat vind ik leuk om te doen. Daarvoor zitten we nu politiek, denk ik. Ik ga respectievelijk even de verschillende fracties langs en dan kijken of... Ga er maar even voor zitten. Nee, maar oprecht. Ik vind dat oprecht heel leuk. De discussie gaat in principe in het brede zijn niet over winkeltijden. Ik kom dadelijk terug op Hart voor vrijheid. Als ik even naar het pleidooi luister van Ons Kerkrade, dan zit het eigenlijk op de feestdag met name. Zouden we mensen dwingen om te gaan werken? Kijken we te veel naar een omzetsargument? Laat ik beginnen met voorop te stellen: niets moet. We vragen van niemand iets om te doen. We geven mensen de ruimte om iets te doen en niemand wordt gedwongen. De heer [onhoorbaar 00:24:00] noemde net de kleine ondernemers. De illusie hebben wij absoluut niet dat een kleine ondernemer hier gebruik van gaat maken, maar dat hoeft ook niet. Als ik luister wat de kleine ondernemers hierover zeggen [onhoorbaar 00:24:12-00:24:14]. Dat zeiden ze. Dat i,s denk ik, de vrije markt waarin we ons moeten begeven. Want een kleine ondernemer gaat het geld niet verdienen om die tijd. Los van de bedrijven die opengaan, die het geld wel verdienen op die tijd, daar heeft een kleine ondernemer ook geen last van. Want dat zijn hele andere type ondernemingen. Dus ik vind de vergelijking die gemaakt wordt een beetje scheef. Ik snap dat het politiek lekker klinkt, maar op inhoud ben ik het daar niet mee eens. Een moreel argument, wat Ons Kerkrade gebracht wordt, dat is een argument dat u kunt stellen. Dat is een afweging die we maken. Waar kies je voor? Wij hebben als college een afweging gemaakt tussen de ruimte bieden, supermarkteigenaren en anderen zeggen: veel van ons personeel wilt helemaal niet op die feestdagen vrij hebben. We willen juist werken en niemand hoeft te gaan werken op die dag. Dus dat staat zo vrij en dat is eigenlijk wat we doen. Dan wordt de vraag gesteld over regionale uniformiteit. Lijkt me een lastige. In een ideale situatie zou ik daar zeker voor zijn. We zouden, op het moment dat deze raad een besluit heeft genomen, daar ook kunnen aangeven van: luister, wij hebben dit besluit genomen. Zouden we daar een regionale afstemming kunnen zoeken? Als ik alleen even kijk naar ons lokaal belang, zou dit denk ik wel maximale zijn. Want stel, ze zouden regionaal nog vroeger open willen of ze zouden ook de eerste Kerstdag vrij willen, zou ik dat zelf ook moeilijker vinden. Dus ik denk wat we hier voorstellen, dat dat wel optimaal is. Participatie waarover gesproken is: is West en Eygelshoven daarbij betrokken? Dat durf ik niet met zekerheid te zeggen. We hebben de afvaardigingen van alle bedrijventerreinen gesproken. Dat zijn dus ook afvaardigingen van Eygelshoven en andere stadsdelen bij. We hebben de afvaardigingen die in het centrumgebied zitten gesproken. Specifiek bijvoorbeeld een slager in Eygelshoven is gevraagd. Dat durf ik in dit standpunt niet te zeggen. Dan gaan we naar de SP. Die maakt een beetje dezelfde opmerking: winkeltijden geen probleem, feestdagen wel. Daar wordt ook gezegd: langer werken. Dat is ook iets wat mevrouw Louwman zei. Laat ik vooropstellen: de maximale arbeidstijden zijn wettelijk bepaald. Dus ongeacht hoe vroeg of hoe laat een winkel openmaakt, daar zal alleen een supermarkt, een bouwmarkt of een bakker in de chefs die ze indelen. Dus op een individuele medewerker heeft dat dan geen effect,

R.F.A.C. Creusen voorzitter

maar op lange termijn zou je wel meer mensen moeten hebben. Voorzitter, ik denk dat ik me verkeerd uit heb gedrukt. Mevrouw Louwman.

Fractie SP

Het was mijn bedoeling om te zeggen met langer werken: je werkt vijf dagen, nu ga je zes dagen werken. Want er wordt wel gezegd: niemand hoeft te werken,

R.F.A.C. Creusen voorzitter

maar ik ga ervanuit als werkgever, dat een werknemer niet kan zeggen:

A.M.J. Geers wethouder

ik heb er geen zin, ik kom niet. In principe moeten meer dagen gevuld worden, maar één persoon kan niet zeven dagen vullen. Dus in principe werk je dan vijf. Een ziekenhuis bijvoorbeeld, die is ook zeven dagen per week, 24 uur per dag open. Als je in het ziekenhuis werkt, werk je ook niet zeven dagen per week, 24 uur per dag. Ook daar zal een een verdeling in gemaakt worden. Op een individuele medewerker heeft dat minder effect. De Ouderenpartij noemde goede ontwikkeling, de participatie en geeft aan dat het bijdraagt aan een vrijwillige basis. Dat vind ik ook heel belangrijk. Want stel, je zou mensen verplicht om open te maken, dan heb je inderdaad die kleine ondernemers waar meneer [onhoorbaar 00:27:56] het over heeft. Want als je dat doet dan maak je het mensen heel moeilijk. Die discussies worden ook wel eens met centrumondernemers gevoerd. Dat ze zeggen: waarom? We zitten hier net op. Dus alle zondagen. Waarom is niet iedereen open? Dan merk je dat daar toch een tweestrijd in is. Iemand die er alleen in staat, vindt dat veel moeilijker dan iemand die zes man personeel heeft natuurlijk. Het CDA maakt de opmerking: wat vinden kleine winkeliers ervan? Kleine winkeliers zeggen in de regel... Los van de bakkerij dan misschien. Die vinden: wij gaan niet per definitie meer open, maar op het moment dat anderen dat willen, dan vinden wij dat prima. Feestdagen, familiedagen dus inderdaad, dat intrinsieke argument snap ik. Het grensgebied zorgt er wel voor dat bij feestdagen de toestroom veel groter is. Op Duitse zondagen is het altijd druk, ook in het centrum. Dat vind ik dan wel weer een sterk argument. De opmerking over vrijwilligers: laat ik voorop stellen dat ze niet hoeven. Ik heb ook altijd baantjes gehad en het moment dat ik iets anders had, dan maak je gewoon keuzes. Het is uiteindelijk schipperen en je kunt vrijwilliger zijn en ook werken. Nadelige consequenties hebben we daarin niet onderzocht, maar ik denk in het beginsel dat die impact relatief beperkt is, eerlijk gezegd. Dan maakt het CDA één opmerking die ik niet helemaal snapte, Voorzitter. Dus ik ben even benieuwd hoe ze dat bedoelen. Meneer Hoofs zei: feestdagen zouden blijven, niet alleen voor winkeliers.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Bedoelt u daarmee dat de feestdag een feest voor de winkelier is,

Fractie CDA

omdat die geld verdient en de werknemer moet werken? Of hoe bedoelt u dat? Meneer Hoofs. Dat wil ik wel even toelichten. Feestdagen - werd al door meerdere partijen genoemd - zijn vaak ook familieaangelegenheden. Zo zie ik ook een feestdag. Inderdaad, ik bedoelde dat het niet alleen maar een feestdag

A.M.J. Geers wethouder

voor de winkeliers zou moeten zijn vanwege de extra inkomsten. Ik begrijp het, maar uiteindelijk staat het ook mensen vrij of ze dan werken of niet. Sommige mensen werken ook liever op een feestdag. Als je liever vrij hebt, ga je dan ook niet, zou ik zeggen. Burgerbelangen maakt de opmerking over de samenwerking die er gezorgd is, de kansen van grensligging en staat positief hier tegenover. Fijn om dat te horen. De heer Vinken vroeg over RODA: hoe zit dat? Als u ziet in het voorstel, zit daar ook iets over opgenomen dat we daar in zouden kunnen grijpen indien dat nodig is. Dat is ook met name een OV standpunt. Dit jaar zal dat nog niet zo zijn, maar stel, volgend jaar zitten er 20 duizend man en Ajax komt, als je niet tegen [onhoorbaar 00:30:44]. Dan zou daar misschien iets in de aanpassingen kunnen zijn. Dus daar wordt die ruimte toe geboden. Zei ik iets verkeerd, burgemeester? Nee, helemaal niet. De VVD maakte ook de opmerking dat ze verheugd zijn. Logisch ook van een liberaal standpunt. Dankjewel daarvoor. Hart voor vrijheid maakte de opmerking over de invloed op het personeel en de vrijheid van het personeel. Laat ik voorop stellen: het is niet ons doel om mensen te dwingen. We willen ruimte bieden aan de ondernemer en uiteindelijk is het aan de mensen zelf om te gaan werken. Wil je niet? Ga je niet. Wil je wel? Wil je wel. Misschien vind je het fijner op zondagochtend te werken, dat je het 's middags met je familie iets leuks kunt gaan doen.

Fractie Hart voor Vrijheid

Dat is moeilijk in te vullen. Mag ik er even op ingaan? Als je als werkgever zegt: kom zondagmorgen werken en je zegt: ik kom niet, dan heb je toch een harde dobber. De vergelijking met het ziekenhuis vond ik heel erg scheef, want je ziet de gevolgen van de 24 uurseconomie in het ziekenhuis. Ze willen de boel dichtmaken. Als je ook nog verruiming hebt in de winkeltijden, dan is alleen het personeel de dupe. Want nu zijn er winkels, die zijn nog dicht omdat ze geen personeel vinden. Met die verruiming wordt het nog erger, vind ik. Het gevolg is: het personeel moet verder ingezet worden waar ze eigenlijk niet graag willen. Om 9 uur 's morgens of om 8 uur 's avonds.

A.M.J. Geers wethouder

Ik vind het voor het personeel een nadeel, sorry. Ik snap dat u dat zegt, maar dat hoeft niet per se zo te zijn. Mensen zullen het als nadelig ervaren, anderen zullen het als positief ervaren. Dat zou kunnen. Partij van de Arbeid, u maakte een opmerking over parkeerproblemen bij Slagerij Jongen. Van Toren, is het? Je mag geen naam noemen. We zullen vanuit verkeer naar hem kijken. Slagerij x. Lokaal Alternatief was in lijn met Ons Kerkrade. Ook de verruiming geen probleem, maar wel de feestdagen. Daar zat het fundamentele bezwaar in. U maakte een opmerking over kleine winkeliers, daar ben ik net op ingegaan. U stelde voor om een amendement te doen met de rest van de raad. Dat is dan nu.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dank je wel, wethouder. Alle vragen zijn beantwoord, dacht ik. Ik kan me vergissen. Ik zie geen handjes.

Fractie Ons Kerkrade

Is er behoefte aan een tweede ronde? Ja. Laten we snel beginnen bij Ons Kerkrade. Dank u wel, Voorzitter. Mooi om te zien dat we nu ook, wat de wethouder ook zegt, een iets meer ideologische discussie krijgen. Ik wil er wel meteen even op reageren. U als Voorzitter, gaf al aan dat wij ons goed kunnen vinden in onze buren, maar ik wil toch even zeggen: men kan kritisch zijn op dit stuk en ook liberaal zijn zijn. Want ik weet niet of u Goethe heeft gelezen vroeger. Goethe is een vrij liberaal denker en volgens mij heeft hij ooit gezegd: alles wat onze geest bevrijdt, zonder ons naar een hoger niveau

R.F.A.C. Creusen voorzitter

van onszelf te verheffen, corrumpeert ons alleen maar. Dus men kan liberaal zijn en toch kritisch zijn op dit stuk. U spreekt naar mijn hart, meneer Struver. Even verder over het stuk. De wethouder gaf aan: wij dwingen niet in deze, maar wij zijn ook niet bang dat wij als overheid hierin gaan dwingen. We zijn meer bang inderdaad, wat andere fracties ook zeggen, dat werkgevers hier een beetje in gaan dwingen. Ik heb vrij recent zelf nog achter de kassa gezeten en ik kan u vertellen dat mij toch ook vaak wel werd verteld: je moet op bepaalde feestdagen komen werken. dat het toch wel duidelijk was: over twee maanden staatdie contractverlenging klaar en daar werden wel wat signalen gegeven. Als student heb je toch je baantje nodig, dus dan ging je toch maar op bepaalde feestdagen werken. Over de onduidelijkheid welke ondernemers zijn meegenomen in West en Eygelshoven zouden wij graag nog schriftelijk antwoord krijgen later, als dat mogelijk zou zijn. Voor de rest willen wij nog zeggen: we hebben nu alles wel gehoord, maar voor de rest moeten we het nog even met de fractie bespreken.

Fractie SP

We nemen dat nog even mee terug naar de fractie. Dank u wel. Dank u wel, meneer Struver. Dan ga ik verder naar de SP. Ik kan ook kort zijn. Ik heb nog twee opmerkingen. Die 'geen verplichting', daar sluit ik me bij aan. Want het kan wel geen verplichting zijn voor de ondernemer, maar voor de werknemer wel degelijk. Die 24-uurs diensten in het ziekenhuis zijn niet de enige 24-uurs diensten. Bij Volvo heb je het ook op de fabriek en de bedrijven, maar dat is heel wat anders dan een winkel. Het is leuk als mensen alles mogen, maar we moeten mensen ook tegen zichzelf kunnen beschermen, vind ik. Als een winkelier dadelijk zeven dagen per week open mag, denkt die: dan kan ik fijn geld verdienen, maar of je daar gelukkig van wordt, moeten we ons afvragen. Daar moeten we ons ook in verdiepen als raad, om onze burgers te beschermen tegen zichzelf.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

We nemen het ook mee terug naar de fractie. We sluiten ons graag aan bij het maken van amendement

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

en dan komen we daarin terug op de raad. Ik dank u, mevrouw Louwman. Dan ga ik naar de Ouderenpartij. Dank u wel, Voorzitter. We horen een heleboel aannames, dat is duidelijk. Misschien kan er ook een evaluatie ingebouwd worden, dat wanneer de besluitvorming zoals die nu voorligt ingevoerd wordt, of die niet een keer geëvalueerd kan worden. Dat je daar ook dan de grote en de kleine ondernemer meeneemt

R.F.A.C. Creusen voorzitter
om te kijken of het ook een rendement heeft

Fractie CDA
voor de winkeliers en de ondernemers naar de toekomst toe. Ik ga verder naar het CDA. Dank voor de beantwoording. Inderdaad, niemand wordt gedwongen. Dat klopt in principe natuurlijk. Het levert wellicht ook iets meer op in loon voor medewerkers, dat mag duidelijk zijn, maar inderdaad, wat als de werkgever zegt: je kunt niet alle feestdagen vrij hebben? Je moet er één of twee komen werken. De heer Struver heeft net uit de doeken gedaan hoe het in de praktijk werkt. We vinden het maatschappelijk belang in deze veel belangrijker dan het economisch gewin. Dat heb ik in de eerste termijn duidelijk benoemd. De wethouder zegt ook dat hij geen nadelige consequenties ziet. Ook dat was ons al duidelijk, anders was het waarschijnlijk niet zo in het collegevoorstel terechtgekomen. Dat neemt niet weg dat wij dit graag onderzocht zouden willen zien, zoals ik in de eerste termijn aangaf en daarbij de verenigingen

R.F.A.C. Creusen voorzitter
en vrijwilligersorganisaties betrokken worden.

Fractie Burgerbelangen
Wij willen het ook graag als bespreekpunt meenemen naar de raad. Burgerbelangen. Dankjewel, Voorzitter. De discussie horende vinden wij dat bij een veranderende economie ook een andere invulling van winkeltijden en openingstelling hoort. Daarbij blijft de keuze aan de werknemer en de ondernemer om wel of niet open te stellen of te werken op deze dagen.

R.F.A.C. Creusen voorzitter
We hebben gehoord dat het een bespreekstuk wordt, dus het gaat sowieso naar de raad toe.

Fractie VVD
Wij zullen daar ook onze standpunten kenbaar maken. Dankjewel. De VVD. Dank u wel, Voorzitter. We hadden in de eerste termijn geen vragen, nu ook geen vragen, wel een kleine opmerking. Er wordt gezegd: het levende voorbeeld, de heer Struver heeft het ondervonden dat die bijna gedwongen werd om te komen werken op een feestdag. Mijns inziens heeft dat maken met goed werkgeverschap en niet zozeer met de vrijheid die een ondernemer krijgt om wel of niet te ondernemen. Als dat dingen zijn die voorkomen, dan zal daar

R.F.A.C. Creusen voorzitter
onderzoek naar moeten plaatsvinden en niet per se naar de openingstijden

Fractie Hart voor Vrijheid
die vanuit de gemeente worden vrijgesteld. Tot zover, Voorzitter. Dankjewel, de heer Otten. Dankjewel, Voorzitter. In de tweede termijn wil ik alleen nog even kwijt dat, als de winkels om 9 uur opengesteld worden en de ene ondernemer gaat wel open en de onder andere ondernemer gaat niet open, de ene week wel, de andere week niet, dan is er voor de consument geen eenvormigheid. Dus ik pleit er voor om gewoon om 10 uur open te laten gaan,

R.F.A.C. Creusen voorzitter
zodat iedereen zeker weet: als ik naar een winkel ga,

Fractie PvdA
is die open en dan niet tussendoor. Dank u. PvdA. Voorzitter, best wat discussie over of het juist goed is voor het personeel dat graag wil werken op feestdagen of dat het voor een deel van het personeel misschien ook geen goede zaak zou zijn. We gaan zien wat het in de raad gaat brengen, want het wordt een bespreekstuk. Misschien wel goed om aan de voorkant mee te geven: stel, het wordt in de huidige vorm aangenomen, dan zou het goed zijn om in ieder geval na een jaar te evalueren de effecten zijn van dergelijk beleid. Dan in die evaluatie sowieso te betrekken de kleine en de grotere ondernemers, maar daarbij ook het personeel, zodat we ook aan de achterkant weten:

R.F.A.C. Creusen voorzitter
moeten we iets bijstellen of niet?

Fractie Lokaal Alternatief

Dat lijkt me een zeer zinvolle zaak om mee te nemen richting de raad. Lokaal Alternatief. Voorzitter, de wethouder gaf aan dat de kleine ondernemer zelf bepaalt of die de deur wel of niet open maakt, maar ik moet zeggen: iedere inwoner kan zijn euro maar één keer uitgeven. Als die die in een andere winkel uitgegeven heeft, dan kan die het niet meer bij die kleine winkelier doen. Daar komt bij dat de aantrekkelijkheid voor het winkelend publiek staat en valt met het aanbod van geopende winkels. Nadat in het verleden in het centrum uiteindelijk alleen nog de HEMA-vestigingen en Opticien Bemermans op donderdagavond geopend waren, is de koopavond in Kerkrade een stille dood gestorven. Het is niet meer aantrekkelijk. Dus wat betreft de vergelijking overigens met het ziekenhuis,

R.F.A.C. Creusen voorzitter

24 op zeven gezondheidszorg, ze hebben niet voor niks grote problemen om medewerkers te vinden. Tot zover.

A.M.J. Geers wethouder

Ik dank u, dat was de tweede termijn. De wethouder. Dankjewel, Voorzitter. Welke ondernemers zijn meegenomen? Ik kan daar heel kort over zijn. We hebben niet op individueel niveau ondernemers gebeld. We hebben niet gezegd: ben je daarvoor? De belangenorganisatie van ondernemers zijn meegenomen. We hebben bijvoorbeel niemand in Eygelshoven opgebeld op dit niveau. Ik vond de reactie van de VVD heel goed over de werkgeversvergelijking die gemaakt werd door Ons Kerkrade: Wat mij betreft is dat inderdaad goed of slecht werkgeverschap. Op het moment dat jij je medewerkers dwingt... Er zijn zoveel banen op dit moment. Overal zoeken ze werk. Hoor ik ook vandaag een aantal keren. Op het moment dat jij gedwongen wordt door je werkgever en je wilt niet, dan heb je genoeg kansen om een andere werkgever te zoeken, mocht je je niet comfortabel daarbij voelen. Evaluatie werd opgemerkt door de Ouderenpartij. Ik denk dat dat een goed voorstel is. Dat sluit ook aan bij het idee wat de heer Hoofs heeft, dat onderzoek. Ervan uitgaande dat dit voorstel al dan niet door uw raad wordt aangenomen. Dan zouden we de afspraak met elkaar kunnen maken dat we gaan evalueren na periode x. We zullen even moeten kijken: wat is een opportune periode om dat te doen? Hoe dat dan ervaren wordt door die werkgevers. Er zou ook gekeken kunnen worden: hoe wordt dat dan ervaren door medewerkers? Of horen we opeens dat er schreeuwende tekorten daardoor bij vrijwilligers ontstaan? Dat is een afspraak die we met elkaar kunnen maken en dan zien we direct of het effect heeft of niet. Het CDA maakt de opmerking consequenties onderzoek.

Fractie Burgerbelangen

Daar ben ik op ingegaan. Mag ik een verhelderende vraag stellen, Voorzitter? Ja, dat mag. Begrijp ik hieruit dat het dan een vorm van een pilot wordt?

A.M.J. Geers wethouder

Nee, het wordt geen pilot. We gaan alleen evaluaren. Evaluaren doe je doorlopen. Moment dat je een pilot noemt, dan zwak je algemeen af. We staan ideologisch achter ons argument. Daar ga ik niet nu al concessies op, in ieder geval vanuit ons ideologisch standpunt. Als uw raad er anders over denkt, dan passen we dat uiteraard met alle liefde aan, maar we hebben goed nagedacht over ons voorstel en dat brengen we daarom ook zo. Goed werkgeverschap werd al gezegd. Hart voor vrijheid pleit voor duidelijkheid. Die duidelijkheid ben ik met u eens. Het probleem alleen nu, is dat er nu ook geen duidelijkheid is. Bij supermarkten is er nu duidelijkheid, maar het centrum is bijvoorbeeld ook niet open. Ik ben wel met u eens dat ze moeten streven naar zoveel mogelijk duidelijkheid. De Partij van de Arbeid heeft geen standpunt afgegeven. Lokaal Alternatief maakt de opmerking: euro één keer uitgeven en heeft het over het aanbod van de geopende winkel. Ik denk dat we die discussie beter dadelijk kunnen voeren, want jij gooit twee onderwerpen door elkaar. Als we het hebben over centrum, dan ben ik het in de essentie met u eens dat mensen komen voor een bundeling aan winkels en je gaat er eigenlijk voor een dagje uit, maar of jij bij voorkeur een broodje gaat kopen of bij de Hornbach wat schroeven gaat halen, dat zijn meestal gerichten

R.F.A.C. Creusen voorzitter

aankopen. Of naar de supermarkt, dat doe je niet om een gezellig dagje uit. Dus wat mij betreft zijn er twee verschillende thema's.

Fractie Lokaal Alternatief

Meneer [onhoorbaar 00:44:35]. Voorzitter, ik hoor de wethouder toch nu echt alleen maar spreken over de grote ketens en niet over de kleine winkelier. U heeft het over Hornbach, u heeft het over de supermarkt en u heeft het over Voncken. Voncken is niet bepaald een kleine winkelier. Dus het blijkt toch dan dat, als ik het zo voel, het echt een plan is wat gericht is op de grote winkelketens. We hebben net aandacht gevraagd voor de kleine winkelier.

A.M.J. Geers wethouder

Ik weet niet of u wel eens op donderdagavond in Kerkrade geweest bent. Er is echt geen koopavond meer. Laat ik het volgende zeggen. Dit voorstel zal in beginsel ten goede komen aan de aan de grotere winkelketen. Dat is ook niet iets wat we proberen te verbergen. Je probeert iets te doen voor alle winkeliers. Dadelijk zullen jullie een geweldig aanvalsplan zien voor de kleine winkelier. Zoals u weet gaat de kleine winkelier mij enorm aan het hart. U zult dadelijk zien wat voor stappen wij daarin zetten, maar u kunt niet van ons verwachten dat wij met al onze voorstellen iedereen helpen. De kleine winkelier helpen wij zeer zeker. Er worden grote stappen gezet in leegstand.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dat zullen jullie ook dadelijk gaan zien en we helpen inderdaad hiermee ook grote winkeliers, maar dat betekent niet dat je niks doet voor de kleine winkelier. Dus die frame zou ik graag naast me neerleggen.

Fractie Burgerbelangen

Meneer [onhoorbaar 00:45:49], u wilde nog wat zeggen? Ja, wat ik wilde zeggen, heeft meneer Geers net gezegd. Dat heeft met het volgende onderwerp te maken.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik denk dat het toch onlosmakelijk met elkaar verbonden is. Dus we moeten dat maar eerst even afwachten, denk ik. Dit was de beantwoording van de tweede termijn. Het is een bespreekstuk. We gaan het als bespreekstuk meenemen en we wachten dan eventueel een amendement af. Prima. Heren, ik dank u.

7 Programma “Aanvalsplan Kerkrade Centrum” Korte presentatie resultaten project Streetwise

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dan ga ik verder met de presentatie. Presentaties heb ik begrepen, het worden er twee. Voor dit agendapunt is eveneens wethouder Geerts uitgenodigd. Die zit ook aan tafel. Verder zijn aanwezig namens Wiebenga Consultants de heer Boers en de heer Dakkus. Namens Streetwise is de heer Sjaak Vinken aanwezig. Welkom, heren. Vanuit de ambtelijke organisatie Antoine Jansen, welkom eveneens. We krijgen een toelichting vandaag, ik neem aan van de wethouder.

A.M.J. Geers wethouder

Ik geef graag aan hem het woord. Dankjewel, Voorzitter. Burgemeester, hadden we bijna [onhoorbaar 00:47:06-00:47:07] gegoten. Ik wacht even tot iedereen gaat zitten, zodat het wat rustiger is. Ik wil een beetje tempo maken, begrijpt u? Aan mij gaat het niet liggen. Dank je wel, Voorzitter. Vandaag staan in principe twee dingen op de agenda. Dat is één: stand van zaken in het kader van het aanvalsplan. Zoals u weet zijn we begonnen met een aanvalsplan om het Kerkrade centrum een niveau op te krikken. Alles ten goede aan de kleine winkelier. Daar zijn we met een aanvalsplan begonnen. We hebben daar de afgelopen maanden een aantal stappen in gezet. Daar zal dadelijk vanuit Wiebenga teruggekeken worden: wat hebben we gedaan? Wat willen we nog van jullie en hoe ziet de rest van het proces eruit? Daarnaast zal ook de heer Sjaak Vinken van Streetwise een korte terugkoppeling geven van: wat hebben we de afgelopen periode in het centrum gedaan? Zoals u dadelijk zult zien, zijn er een paar prachtige resultaten

R.F.A.C. Creusen voorzitter

die ons centrum in december helemaal zullen doen opbloeien om in onze campagnes breuk te spreken.

A.M.J. Geers wethouder

Ik was vergeten de heer Dekkers welkom te heten.

Kerkrade spreekgestoelte

Daar wil ik ook nog iets over zeggen. De heer Dekkers, in het kader van het aanvalsplan hebben we ook een aantal maatregelen vooraf genomen. Zoals u weet was de heer Schröders als centrummanager actief. Die was twee dagen per week actief, maar juist omdat we een grotere focus willen leggen op het centrum en ook beter in contact willen staan met die winkeliers. Want er zijn best wel een aantal kleine winkeliers waarmee we in contact moeten staan. Daarvoor hebben we een fulltime centrummanager die feeling heeft met de samenleving en die ook al hard aan de slag is. Dus dat is de eerste stap van het aanvalsplan en hier naast me

zit de projectleider van het aanvalsplan. Die gaat er hard tegenaan boksen. Toch, Antoine? Zeker weten. Dank u wel, wethouder, Voorzitter. Beste commissieleden, laat ik beginnen met mij heel kort even voor te stellen. Mijn naam is Daan Boers, Senior Consultant bij Wiebenga Consultants. Ik ben hier met mijn collega Robert Dakkus, eveneens Senior Consultant. Wij hebben een presentatie voor u opgesteld, zoals net aangekondigd, om u mee te nemen in de stand van zaken van het aanvalsplan.

D. Bours extern

Niet alleen de stand van zaken, maar ook om u mee te nemen in een aantal tussentijdse bevindingen die we hebben gedaan. Ik heb een vijftal punten. We hebben een aantal slides, maar dit is de inhoud daarvan. Ik wil kort even met u kijken naar de context. Daar is net al iets over gezegd. In welke context moet u dit aanvalsplan zien? Waarom doen we dit? Twee is: wat is nu onze opdracht en hoe hebben we dat aangepakt? Hoe hebben we ook de participatie aangepakt onder punt 3? Dan wil ik even wat dieper ingaan op: wat zijn nu die tussentijdse bevindingen? We sluiten af met u aan te geven hoe dit traject verder zal verlopen. U weet, in 2010, 2011 is een structuurvisie vastgesteld, het Stadsdeelvisie Centrum. Inmiddels allemaal bekend. Een groot aantal projecten ook gerealiseerd in dat centrum, stedenbouwkundige ingrepen. Vie niet te vergeten op het voormalige atrium terrein, de Hub. Kortom, hele mooie resultaten, denken wij, die in de afgelopen periode zijn behaald. Tegelijkertijd liggen er nog een groot aantal opgaven en zien we ook ontwikkelingen die woon-, werk- en leefomgeving in centrumgebieden doen veranderen. Denk bijvoorbeeld aan alles rondom klimaatadaptatie, mobiliteit, digitalisering, veranderd consumentengedrag. Kortom, al die ontwikkelingen hebben ook effect op het centrumgebied. Zo'n centrumgebied zal moeten inspelen op die ontwikkelingen. Zo'n gebied is altijd in ontwikkeling en we weten inmiddels dat, wil je relevant zijn voor je verzorgingsgebied - daar kom ik zo meteen nog even op - dan zul je meer moeten bieden dan alleen het winkelen. Denk ook bijvoorbeeld aan ontmoeten, denk aan wonen, denk aan verzorgd wonen voor ouderen. Denk aan ook inderdaad straks het wonen voor jongeren. Houd het ook voor de jongeren aantrekkelijk. Cultuur, beleven, vrije tijd. Het zijn zomaar een aantal items die in zo'n centrumgebied spelen. U ziet hier die ambities staan. Die is niet nieuw, want die staat al lang. U wilt natuurlijk attractief zijn, een levendig gebied hebben met een mix van een relevante voorzieningen, maar dat moet je natuurlijk ook onderhouden. Wat wel nieuw is, is dat je dus constant moet blijven inspelen op de ontwikkelingen. Vandaar ook dat in ieder geval gezegd is: laten we eens kijken, niet om weer een nieuwe visie op te gaan stellen. We hebben heel veel visies. We blijven natuurlijk vooruitkijken naar de lange termijn, maar de opdracht nu is om veel meer te kijken naar de kortere termijn. Vandaar ook een aanvalsplan heel actie gericht. Haal eens buiten op wat je hoort bij de gebiedspartners en probeer dat ook te vertalen in een actiegericht uitvoeringsprogramma. Dat is de opdracht. Dus lange termijn: ja. We blijven vooruitkijken, centrumvisie 2040, maar het moet straks ook een propositie zijn aan partijen om te enthousiasmeren, om te inspireren en ook goede ideeën die er zijn te vertalen naar een korte termijn actieprogramma. Daar ligt echt wel de focus op. Als we even kijken: over welk gebied hebben we het? U herkent dat hier. U ziet ook meteen dat dat gebied groter is dan sec en alleen het kernwinkelgebied. We hebben het stadspark erin meegenomen. Het loopt aan de zuidkant helemaal tot aan het Discovery Plein, aan de westkant begrenzing hebben we de spoorlijn en helemaal aan de oostkant hebben we de Oranjestraat. Hier kun je over discussiëren. We hebben op enig moment gezegd: we willen het toch groter trekken dan sec en alleen het kernwinkelgebied. Wat natuurlijk ontegenzeggelijk zo is en we hebben dat ook gehoord al in de gesprekken die we hebben gevoerd met de partners, is dat, alles wat je in het centrumgebied dadelijk gaat doen, effect heeft op dat omliggende gebied. Niet alleen het gebied zelf en vice versa. Wat er buiten gebeurt, heeft natuurlijk ook effect op het centrumgebied. Daarom hebben we ook al een aantal gesprekken gevoerd met partijen die niet alleen in dat centrumgebied bezig zijn, maar ook daarbuiten. Denk bijvoorbeeld aan de woningcorporaties die daar bezit hebben of zorgpartijen, om er maar een paar te noemen. Kortom, dit als scoop van het gebied. Ook nog even van belang te vermelden dat we straks te maken krijgen met een omgevingsvisie. Zoals u weet, heeft de Eerste Kamer ingestemd om met ingangsdatum 01-01-2024 de omgevingswet actief te laten zijn. Er gaat een hele hoop veranderen. Daar ga ik u niet mee vermoeien. at gaat ook echt wel heel spannend worden, daar heeft u ongetwijfeld het nodige over gehoord. De gemeente heeft zich hier al op voorbereid door al in 2020 begonnen te zijn met de start van het opstellen van een omgevingsvisie. Dit aanvalsplan moet daar straks ook onderdeel van uit gaan maken. Dus dat nog even om de omgevingsvisie te duiden. Hoe hebben we het aangepakt? U ziet op deze dia dat we zijn begonnen te faseren. Dat wil zeggen: we willen eerst de vertreksituatie goed in beeld hebben, goed analyseren. We hebben een groot aantal beleidsdocumenten doorgenomen. We zijn ook van start gegaan, integraal met alle disciplines om te kijken: wat speelt er bij jullie allemaal? Met stedenbouw, met openbare ruimte, met de wijkmanager, met de marktmeester. Alle disciplines die in het centrumgebied bezig zijn. Daar zijn wij mee van start gegaan om vervolgens ook naar buiten te gaan. Inmiddels hebben we een groot aantal gesprekken gevoerd. Ik laat zo meteen zien welke partijen dat zijn. Dat is in stap twee gebeurd. We hebben

gekeken inderdaad naar kansen en bedreigingen in het centrumgebied. Wat er nu moet gaan gebeuren is om dat te vertalen naar dat actieplan, het opstellen van het aanvalsplan en die kansenkaart. Uiteindelijk dan ook dat uitvoeringsprogramma. Wij denken dat einde jaar ook af te ronden en wij komen daarna ook weer bij u terug. We hebben dat ook aan de gebiedspartners toegezegd. Interviews, wij komen ook bij hen terug, maar we komen ook hier in in uw raad terug. U ziet hier een opsomming van de partijen die we hebben geïnterviewd, een groot aantal partijen u wel bekend. Ik ga ze niet allemaal opsommen, maar in ieder geval denken we toch een representatieve vertegenwoordiging van wat je zou kunnen noemen gebiedspartners in het gebied. Onderaan ziet u ook nog staan: bewoners breed. We hebben natuurlijk niet met iedere bewoner gesprek ook, maar er is een enquête uitgezet. Via gemeentepijler wordt die, as we speak volgens mij, opgehaald. We denken toch inderdaad dat we hiermee, zoals gezegd, een representatieve vertegenwoordiging hebben van de gebiedspartners die in dat centrumgebied actief zijn en ook daarbuiten. Waar staan we nu? We hebben in mei... Het is iets langer geweest, want het was ook best lastig om al die gesprekken uit te voeren. De interviews zijn afgerond. De enquête loopt, zei ik net al. We gaan zo meteen alles bij elkaar vegen en dat aanvalsplan opstellen. Dus dat even waar we nu staan. Dan neem ik u kort mee in de tussentijdse bevindingen. Wat hebben wij nu ontdekt? Een goed centrumgebied, zeggen we altijd, kenmerkt zich door drie hoofdtermen. Het is compact, compleet en het biedt comfort. Compact, omdat we weten dat ook enkele aanloopstraten het moeilijk hebben, dat is bekend. Einderstraat is daar een voorbeeld van. Het is wel belangrijk om iedere straat mee te laten doen, een hele goede functie te geven en daar ook geen onduidelijkheid over te laten bestaan, van: wat gaat er nu mee gebeuren? We zijn daar echt wel serieus aan het kijken. Compact ook, om cruciale functies goed in een compact gebied bij elkaar te hebben. Dat is de c van compact. De c van compleet betekent dat je natuurlijk ook alle voorzieningen in dat gebied wil hebben. Er is een prachtige Hub, om eens wat te noemen. Waar de bieb zit, het theater, de muziek en de dansschool. We hebben vier in dat centrum, je hebt je horeca aanbod, je winkels. Dus wat dat betreft is eigenlijk die basis best wel goed op orde. Wat we wel zien is bijvoorbeeld een stadssupermarkt, op het niveau en de schaal van het centrumgebied, ontbreekt. Weet ook dat er gesprekken gevoerd zijn, dat dat best lastig is, maar dat zou natuurlijk wel best wenselijk zijn op dit verzorgingsgebied. We praten toch over een verzorgingsgebied van 45 duizend inwoners als we sec en alleen naar de gemeente kijken. We weten ook dat Kerkrade West ook wel wat meer op Heerlen gericht. Dus het is niet helemaal zo dat je al die 45 duizend inwoner als verzorgingsgebied kunt beschouwen. Even los daarvan, een stadssupermarkt zou daar ook bij horen. Dat even voor de c van compleet. Comfort gaat over veiligheid. Dat gaat over ontmoeten, dat gaat over kwaliteit van de openbare ruimte. Dat is waar wij ook onze interviews op gehouden hebben. Daaronder hebben wij thema's gehangen. Dat ging inderdaad over het ontmoeten, over cultuur, over veiligheid, over sociale structuur. Het wonen, het winkelen, het ontmoeten, maar wel steeds vanuit die drie c's als een kapstok waarlangs we straks ook het aanvalsplan willen opbouwen met de thema's die ik net noemde. Ik ga er even kort doorheen, gelet op de tijd. We zien hier een aantal aandachtspunten en goede, sterke punten. In zijn algemeenheid kun je feitelijk zeggen dat het centrumgebied heel veel in zich heeft, een bepaalde identiteit heeft. Ga niet de concurrentie aan met een Heerlen en een Maastricht. Dat willen jullie ook helemaal niet. Blijf vooral Kerkrade. Zo is ook in de afgelopen periode de strategie ingezet, met alle ontwikkelingen die al van de grond zijn gekomen. Kijk waar het nog beter kan. Wat wij vooral zien, sterk is dat compacte centrum. Niettemin, een aantal aanloopstraten moeten we echt kritisch naar kijken. Het is allemaal netjes onderhouden. Ik ben hier met mijn collega op een aantal momenten geweest, een drietal keren. Als je dan het centrum inloopt, is dat best veel te doen. De terrassen zitten vol. Het kan zijn dat we een paar keer op een zonnige periode zijn geweest. Ik weet niet hoe dat in de regenperiode is, maar in ieder geval: het leeft toch. Betaalbaar woonaanbod is, denken wij, een sterk punt. Er is voldoende parkeren tegen nog allemaal betaalbare tarieven. Als je dat afzet tegen een Heerlen of een Maastricht, dan heb je hier nog hele goede prijzen. Specifiek natuurlijk het Vie-verhaal wat an sich heel positief is als het gaat om gezondheid, vitaliteit. Wat wij wel horen, een kritisch punt misschien, is dat als je bijvoorbeeld kijkt naar samenwerking onderling, bijvoorbeeld een Hub met Vie, dat men aangeeft dat daar ook nog wel iets te verbeteren valt. Er gebeurt natuurlijk heel veel in Vie, maar men weet het niet altijd van elkaar. De grote partners, die net op dat lijstje stonden, hebben wij gesproken en die zeggen: die zijn absoluut van goede wil. Die vinden dit ook een heel goed initiatief om inderdaad heel concreet een aantal punten te benoemen voor de komende drie jaar, maar één echt belangrijk aandachtspunt is die samenwerking tussen een aantal partijen. Dat is geen onwil, maar wij weten vaak gewoon niet van elkaar wat er achter de voordeur speelt. Dat lijkt raar, maar we hebben dat wel gehoord. Dus dat is zeker een aandachtspunt. Hij staat hier niet met de naam en toenaam op, maar dat is echt uit de laatste gesprekken naar voren gekomen. Die samenwerking blijft belangrijk. Ik ga even naar de andere aandachtspunten. De herkenbaarheid van de entree van Vie, überhaupt de entree van het centrum. Het is vaak toch even dat, als je hier als buitenstaander naartoe komt en je loopt het centrumgebied in, herken je niet meteen: daar moet ik zijn, want daar ligt het centrumgebied. Je ziet dat bijvoorbeeld ook vanaf

Discovery, waar het station is. Die verbinding naar het centrum laat wel iets te wensen over. Dat zou zeker beter kunnen. Jullie hebben het net gehad over openingstijden. Dat hebben we ook besproken met ondernemers. Daar is zojuist een hele hoop al over gezegd en dat komt natuurlijk nog in de raad. Op een aantal plekken ook wel stenige uitstraling. Wat ik nu zeg, dat zijn natuurlijk niet allemaal korte termijnacties. Wat wij de komende periode gaan doen, is wel nog heel goed kijken van: wat kunnen we nu in een uitvoeringsprogramma zetten met echt acties voor de korte termijn, middellange en lange termijn? Zoals gezegd, het aanvalsplan zal zich vooral op die korte termijn gaan richten. Dit laat ik even wat het is, want u krijgt de presentatie ook. Het is vanavond ook de bedoeling... Misschien dadelijk nog een korte vragenronde, maar u krijgt de presentatie. Ik heb begrepen dat u ook uw aandachtspunten als raad zelf mee kunt geven via de griffie. Doe dat vooral ook, want wij gaan het dan ook nog meenemen in het uiteindelijke aanvalsplan. De vervolgstappen. Dit schema liet ik al eerder zien. Wij gaan dus nu stap drie en vier afronden. Dat betekent: alles wat we hebben opgehaald, gaan wij opschrijven in dat aanvalsplan. We komen hier weer terug om dat eindresultaat te presenteren. We gaan ook terug naar degene die we hebben geïnterviewd. Dat is toegezegd. Die hebben inmiddels ook al die tussenstand gekregen. In ieder geval heel veel medewerking en ik mag toch ook wel zeggen een positieve houding over deze actie voor dit aanvalsplan.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ben ik nog iets vergeten?

Kerkrade spreekgestoelte

Anders denk ik dat ik het hiermee kan afronden.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik wil het hierbij laten. Dank je wel.

A.M.J. Geers wethouder

Dankjewel, meneer Boers, voor deze presentatie. De wethouder wil er nog iets aan toevoegen. Ja, misschien even kort. Het is inderdaad ook de bedoeling dat de raad vandaag een kans krijgt om te zeggen: wat is de visie van de commissie op het centrum? Zijn er dingen die we moeten meenemen? Zijn er dingen die aan het hart gaan?Want juist nu is het moment dat het plan nog niet klaar is. Want we willen bewust hier niet een klaar plan presenteren en daar ja of nee tegen zeggen. Geef vooral ook jullie eigen gevoel en input daarin mee.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Daar ben ik heel benieuwd naar. Dat kan ook daarna na de griffie, maar mag ook graag hier vanavond.

Kerkrade spreekgestoelte

Misschien eerst nu de heer Vinken, dan kunnen we het in één rondje doen. Prima. Goedenavond allemaal. Ik kom een verhaal vertellen over de kleine winkeliertjes. Van het woord al word ik boos. Jullie zullen zo begrijpen waarom. Achter u ziet u: Streetwise zijn we samen. Dat is nu eenmaal zo, want wij kunnen niet toveren. Wij hebben ook, om prestaties te behale, natuurlijk hulp nodig van de gemeente, van de ambtenaren, van de vergunningenafdeling, van banken die de kleine winkeliers wil financieren. Ik moet zeggen: dit jaar valt het me op.

S. Vincken extern

Dat kan a, komen door corona, dat eht wel afgelopen is. B, dat ook de energiecrisis een beetje is gaan liggen of iedereen is eraan gewend. Ik kan niet beter zeggen dan dat ik denk dat er een klein wondertje gebeurd is, ook in Kerkrade. Daar wil ik jullie in meenemen. Dan druk ik op het volgende knopje. Ik neem jullie eerst mee in wat wij de afgelopen jaren gedaan hebben. Dat laat ook al een stukje zien wat lokale economie doet in binnensteden en winkelgebieden, want dat meten wij. Moeten we ook meten, want daarmee winnen we de harten van niet alleen banken, maar zo houden wij ook werk. Wij kunnen daar ook nieuwe ondernemers mee overtuigen om ook de stap te zetten. Want inmiddels zitten we toch wel op zo'n 550 ondernemingen die in de binnensteden van Limburg actief zijn en niet onverdienstelijk. We hebben het erover. We meten aan het einde van het jaar altijd onze resultaten. Waarom? Voor onszelf om onze methodiek, die we ontwikkeld hebben, altijd te verbeteren. Er zijn altijd verbeterpunten. We vinden het ook sympathiek om het met de gemeente te delen. Dan weten ze ook wat er gebeurt en je hoopt dat ze het lezen. In ieder geval, ze krijgen het wel. Als ik dan kijk naar de ingevulde vierkante meters, dan is dat 66 duizend vierkante meter. Lijkt misschien weinig, want andere partijen zijn vaak bezig om die uit de markt te halen, om het te transformeren, maar dat zijn dus 66 duizend vierkante meter ingevuld met nieuw ondernemerschap. Dus dat is toch een ander verhaal. Als je dan de werkgelegenheid erbij optelt, dat zijn de mensen die bij de ondernemers zijn gaan werken. Dat kan

fulltime zijn, dat kan deeltijd zijn. Het kunnen ook jongeren zijn die daar het weekendbaantje hebben. In ieder geval 1600 personen. Het slagingspercentage is 91 procent. We spiegelen dat met landelijke cijfers. Als je de landelijke cijfers erbij pakt, dan is 50 procent slagingspercentage landelijk te zien. Wij denken dat dat komt omdat die ondernemer die begeleiding krijgt, die wat die nodig heeft... Ik laat dat ook even zien, hoe een stappenplan werkt, hoe zo'n ondernemer klaargestoomd wordt naar het ondernemerschap. Wat ik ook mooi vind om te vertellen is dat dat 25 miljoen heeft opgeleverd in Limburg. Het meeste in Parkstad. Dat is ook niet gek, want daar werken we natuurlijk al het langste. De helft is gefinancierd door banken. Dat is niet gewoon, dat is eigenlijk best bijzonder. Dat komt ook omdat wij die banken meenemen in de cijfers en de data. Die hebben dat vertrouwen in Streetwise waarbij de ondernemer kan profiteren. Afgelopen maand heb ik meer bij de bank gezeten dan bij ons op kantoor. Er zijn meer als 20 financieringen verstrekt, wat echt bijzonder is. Ook een aantal in Kerkradecentrum. Volgende. Dit is de prognose van de stand van zaken van Kerkrade op dit moment. Wat ik al zei, echt bijzonder. We hebben natuurlijk wel al een aantal trajecten die al liepen van het jaar daarvoor. Die hebben we overgenomen, maar er zijn ook bijzondere dingen gebeurd. We doen dat normaal niet, maar we hebben dat nu wel bewust gedaan om wel jullie het gevoel te geven van: wat gebeurt er dan in Kerkrade? Want dat vragen mensen mij weleens en terecht. Er gebeurt dus heel veel en daarom heb ik liggen tellen in om die cijfers eerder boven water te krijgen dan aan het einde van het jaar, wat we normaal doen voor Kerkrade. Dan zien we wat de doelstellingen zijn. In onze opdracht staat drie tot vier resultaten. We zitten nu op zeven. Ik kreeg net, onderweg hier naartoe nog, een mevrouw aan de telefoon, ook een ondernemerster van Kerkrade, die zei: ik heb de financiering. Dus het is al acht. We hebben nog een aantal trajecten in de pijplijn die, volgens mij, ook hartstikke kansrijk zijn. Als ik dan kijk, dan zijn de ondernemers investeringen dit jaar in Kerkrade 1,7 miljoen. Dat is fors. Dat heeft ook wel er mee te maken dat een aantal ondernemers flink verbouwd hebben. De horeca met name, maar ook een landelijke keten over de streep hebben kunnen trekken. Samen met de wethouder hebben we ons samen in de strijd gegooid om dat te realiseren. Dat is heel wat vierkante meters, heel wat werkgelegenheid en zoals men dat zegt, wellicht, hoop ik, een trekker. Ik geloof ook dat de lokale mensen trekkers zijn. Werkgelegenheid hebben we ook uitgeteld, circa 60 personen denken we op uit te komen dit jaar. De ingevulde vierkante meter ruim 2000. Dat lijkt misschien niet veel, maar nogmaals, 2000 vierkante meter ingevuld met nieuw ondernemerschap. Ik neem jullie even kort mee door het begeleidingstraject wat de ondernemer doormaakt. Dat kun je ook, als je wil, nog nalezen. Want dat is volgens mij best wel interessant. Het zijn altijd dezelfde stappen die gehanteerd worden. We ontmoedigen een ondernemer nooit. We gaan nooit als een schoolmeester zeggen: wat je wil, kan niet. Omdat wij juist dat nieuwe ondernemerschap en innovatie naar boven willen halen en die ondernemer ook die ruimte willen geven om dat te doen. Als die vastloopt ergens in die stappen... Van de vijf begeleidingstrajecten, om een beeld te geven, slaagt er één. Dus heel veel filteren we ook uit en die zeggen dan ook: ondernemen is toch niet wat ik ervan verwacht heb. Ik heb bewust proces eronder geschreven, want ons proces gaat natuurlijk aan de achterkant veel verder dan alleen die ondernemer begeleiden. We lobbyen bij provincie Limburg bijvoorbeeld om meer andacht te geven aan binnensteden en aan een innovatief ondernemerschap, maar ook met name jonge ondernemers. In Den Haag zijn we bezig met de wet en regelgeving, omdat daar ook heel vaak ondernemers op vastlopen. Het is niet altijd de gemeenteschool, maar de wet en regelgeving wordt in Den Haag gemaakt. Zowel bij de provincie en bij Den Haag hebben we daar goede contacten en werken we daaraan, maar ook banken en financiers zodat die enthousiast blijven om die ondernemers ook daadwerkelijk te blijven financieren. Dan een mooie foto van de wethouder met een aantal ondernemers.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Ik kan me voorstellen dat er vragen zijn en dat kan. Dank je wel, meneer Dakkus. We hebben twee presentaties gehad. Aan u is nu het verzoek: pakken we ze allemaal twee samen of gaan we ze één voor één behandelen? Samenpakken. Dan pakken we ze gewoon integraal samen. De microfoon staat nog aan, helaas.

Fractie Ons Kerkrade

Wethouder? We beginnen aan de eerste termijn. Meneer Struver. Dank u wel, Voorzitter. Eerst bedankt voor de twee hele fijne presentaties vanaf het begin. Het centrum is de afgelopen jaren toch wel sterk verbeterd, mogen stellen. Daar is steeds meer roering in de stad. Er zijn steeds meer evenementen in de stad en de mensen kijken er ook steeds positiever naartoe. Het is mooi om te zien in de eerste presentatie dat er toch een hele brede participatie met de verschillende stakeholders wordt meegenomen. Dat kunen we alleen maar toejuichen. Het is ook heel erg goed dat de aanloopstraten volledig worden meegenomen in dit plan, want dat zie je inderdaad wel vaak dat mensen zeggen: de kern van het centrum is mooi, maar de aanloopstraten zijn inderdaad nog wel een probleem. Enkele weken geleden hebben we inderdaad gesproken over de Einderstraat. Die zal waarschijnlijk verbeterd worden. Dus het is mooi dat we daar in dat traject toch zitten.

We hadden het erover dat het centrum toch steeds meer leeft en het gaat steeds meer leven in de toekomst, met de komst van het Martin [onhoorbaar 00:13:08] natuurlijk. Daar hadden wij nog een vraag over. Hoe wordt dit nu meegenomen in het toekomstige aanvalsplan? Want natuurlijk de jeugd, die zal bepaalde plekken nodig hebben om te kunnen... Ik wil het niet rondhangen noemen, maar om ergens te kunnen zitten. Die hebben natuurlijk ook een andere vraag voor bepaalde winkels. Dus hoe wordt dit meegenomen? Voor de rest: voor de eerste presentatie zullen we onze vragen ook nog schriftelijk stellen, zodat de rest van de fractie ook kan meedenken. De presentatie van Streetwise: de positieve effecten van Streetwise zijn al enkele jaren bekend. Dat de banken zoveel projecten toch willen financieren is er alleen maar een teken van dat het hele project heel goed functioneert en eigenlijk, als iets heel goed functioneert

R.F.A.C. Creusen voorzitter

heb je heel weinig opmerkingen erover. Dus ik kan alleen maar zeggen: chapeau en we zijn er heel enthousiast over. Dank u wel. IK ga verder naar de SP. Nog één aanvulling. De presentatie werd net gegeven door de heer Vinken en niet de heer Dakkus.

Fractie SP

DIk zal eerst reageren op de eerste presentatie. Compact, compleet, comfort. Ik ben blij dat het centrum steeds beter gaat. Ik heb wel een paar vragen. Hoe ziet u nu de kansen voor een supermarkt? U gaf wel aan dat het moeilijk is, maar is er nog een mogelijkheid? Dat is mijn vraag. Ook een beetje kijken naar Streetwise. Misschien kunt u daar ook iets daarover zeggen, want het is inderdaad belangrijk in het centrum om een supermarkt te hebben. Er werd gesproken over een betere herkenbaarheid naar het centrum toe. Dat herkennen we zelf ook wel, denk ik. Wij kennen het centrum wel, maar inderdaad, als je van de trein afkomt of van een zijstraat is dat heel anders. Gaan we daar ook mee aan de slag? Het stenige weghalen en meer groen, dat vind ik mooi. Jullie hebben het over eenzijdig woningaanbod in de kern. Wat bedoel je daar mee? De appartementen of de woningen? Zijn er te weinig, te veel, of is alles hetzelfde? Dat begreep ik niet zo goed, die opmerking die daar stond op de sheet. Dan even naar Streetwise. Fijn dat we zoveel ondernemers erbij krijgen, dat doet me deugd, maar zijn het ook blijvertjes? We hebben ook wel gezien in het verleden dat er ondernemers bijkomen, maar die zijn dan ook weer zo vertrokken omdat ze niet kunnen overleven. Hoe is die begeleiding ook op lange termijn? Of worden daar ook afspraken over gemaakt? Dat is mijn vraag. Want we willen natuurlijk allemaal meer reuring en vooral ook voor die jongeren in de stad. Winkels, want het is toch een beetje op het ouder publiek

R.F.A.C. Creusen voorzitter

gericht in het winkelcentrum. Kunt u daar nog iets van zeggen?

Fractie Ouderenpartij Kerkrade

Dank u wel. De Ouderenpartij. Dankuwel. Hartstikke bedank voor de twee interessante verhalen die we hier gehoord hebben. Verhalen? Het is een waarheid wat er staat. Een verhaal hoeft niet waar te zijn, maar daar staat dat dat klopt. Het eerste gedeelte, dat nemen we mee terug. Ik heb het niet precies kunnen zien en ik zie wel dat het al op onze iPad staat. Dat had ik niet gezien. Dat is een omissie van mijn kant. Het tweede, dat staat er wel, dat heb ik ook gezien. Misschien komt het omdat dat meer aanspreekt dan het gedeelte wat een beetje ver weg van iemand staat. Ik heb genoten van een keer een rondleiding door de zusterstad Heerlen, wat Streetwise daar gedaan heeft. Daar konden wij een stap in de winkel zetten en even praten met de ondernemer. Misschien is dat ook mogelijk om dat in Kerkrade te doen, want ik vond dat een echte eye-opener en het deed gewoon echt goed voor beide kanten. Van Streetwise, denk ik, onze reacties en andersom zagen wij wat er gebeurde. Inderdaad, wat SP net zei, er is nieuw gekomen. Er is ook nieuw vertrokken. Ik kan me voorstellen dat het misschien te maken heeft met een periode waarvan de winkels gehuurd moeten worden of met de huurprijs, maar het is zo jammer als je bijvoorbeeld in de passage een jonge vrouwelijke ondernemer ziet die een keer switcht van zaak om het groter aan te pakken en dan toch nog het hoofd in de schoot te moeten leggen. Dat vind ik eigenlijk wel zonde en ik vraag me af waar deze mensen moeten zijn en of dat ook bij Streetwise kan. Om hun hart te luchten en hun weg te vinden, om het toch voor elkaar te krijgen. Dat is eigenlijk het belangrijkste wat wij te zeggen hebben en ik neem aan dat dat terugkomt in de raadsvergadering.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dan gaan wij ook op de eerste presentatie in. Dankuwel.

Fractie CDA

Prima, ik ga door naar het CDA. Dankuwel, Voorzitter. Heren, dankjewel voor de presentatie. Helder, duidelijk. Voor wat betreft de eerste presentatie is het een beetje kort door de bocht om nu daar vragen en

opmerkingen op aan te willen geven. Dus dat nemen we even mee terug en die vragen zullen we graag op een later moment schriftelijk stellen. Dan hopen we ook dat daar enige vorm van terugkoppeling of een gesprek van komt. De presentatie van Streetwise had ik twee vragen over. Ten eerste staat er dat jullie sinds 2014 bezig zijn met jullie geweldige project. Wat wij ons afvragen is: hoeveel van de ondernemers die in de beginperiode door jullie geholpen zijn, existeren nu nog? Hoe is de bestendigheid van de onderneming? Is het twee jaar, drie jaar, 20 jaar? Daar zouden we graag wel iets meer over willen weten. Dat hoeft niet direct, dat kan ook later schriftelijk. Ten tweede valt het mij in ieder geval op dat de A locaties of de A-plus locaties nog steeds leeg staan. Heeft dat te maken met het feit dat daar te veel huur gevraagd wordt? Krijgt Streetwise daar geen voet aan de grond?

Fractie Burgerbelangen

Kunnen we daar iets meer informatie over krijgen? Dank u wel. Burgerbelangen, de heer Dankuwel. We waren heel erg benieuwd natuurlijk naar de presentatie. Met volle verwachting klopt ons hart. Wat gaat er gebeuren? Zijn het goede geluiden? Het zijn inderdaad goede geluiden, heel fijn om te zien. Het is ook een onderdeel van het aanvalsplan van Kerkrade Centrum. Zoals we allemaal weten, is dat ook een onderdeel van een omgevingsvisie voor 2024. Want er worden plannen gepresenteerd, heb ik in de stukken gelezen. We praten over de toekomst. Ik hoop dat we over enkele jaren kunnen zeggen dat we in het jaar 2023 goede besluiten hebben genomen, goede beslissingen hebben genomen, waar we later natuurlijk iets aan hebben. Wat me wel opgevallen is, zeker in de eerste presentatie, is dat er weinig aandacht was voor de jeugd, die naar ons centrum kan komen met het ontstaan van het Martin Buber. Dat zal toch zorgen voor een bepaalde reuring hier in de stad.We krijgen ook wel jeugdhonken in de stad, het ligt in de planning. Ik denk dat dat ook wel zorgt voor enigerlei zaken die wat van invloed zouden kunnen zijn. Daarbij, wat ons ook aanspreekt is het feit dat we zeggen: we houden het contact en we gaan ook op het gebied van duurzaamheid vergroenen daar wel mogelijk is. We denken aan het klimaat, een paar bomen daarbij zou niet slecht zijn voor de nodige airco, zal ik maar zeggen, Je moet eens even kijken, ik had wat notities gemaakt. Ik ga het ook nog vragen. Wat de jeugd betreft, het zal toch een grote rol hebben en ik denk dat er ook wel kansen liggen. Die kansen liggen dan in het organiseren van bepaalde evenementen waar de jeugd bij betrokken is. De eerste jaren zouden wat minder zijn, maar we hopen dat Martin Buber zich dusdanig gaat ontwikkelen dat we over enkele jaren een behoorlijk aantal leerlingen deze kant op krijgen, met alles wat daarbij hoort. Dus ik denk dat we daar een situatie uit zouden kunnen halen. Wat dat betreft, dat was het verhaaltje omtrent de presentaties. Streetwise is goed bezig, maar ik heb wel nog een vraag aan Streetwise. Ik weet dat enkele jaren geleden enkele zaken hier in Kerkrade zijn vertrokken en dat waren zaken die zeggen: in een stad of gemeente onder de 50 duizend inwoners gaan wij geen [onhoorbaar 01:22:28] plaatsen. Ik weet niet of daar nog mogelijkheden liggen voor alsnog iets proberen deze kant op te krijgen. Want ik merk zelf, ik ben pensionado en je gaat dus wat vaker weg, en dan zie je toch dat dat de kartrekkers zijn in veel gemeentes. Wat mij ook opvalt is dat in sommige gemeentes bijvoorbeeld een H&M wel aanwezig is en dan is dat een gemeente met een inwoneraantal van 20 duizend. Wij hebben meer als het dubbele. Toch krijgen we het niet voor elkaar om dat hier in Kerkrade te krijgen. Dan wil ik toch wel eens weten waar dat specifiek aan ligt. Ook nog eens een keer daarbij dat wij vanuit het buitenland, met name Duitsland... Ik denk denk dat die Duitsers het ook wel fijn vinden als er hier een kwaliteitswinkel komt. Dat is mijn vraag en dan heb ik nog een vraag naar aanleiding van de eerste presentatie. Daar werd de opmerking gemaakt: de entree ziet er niet spectaculair uit. Mijn vraag is: is er al over nagedacht en zijn er eventueel plannen over?

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dat wat betreft ons als Burgerbelangen de eerste termijn, Voorzitter.

Fractie VVD

Ik ga door naar de VVD. Dank u wel, Voorzitter. Allereerst bedankt voor beide presentaties. Vooral bij de eerste presentatie is het natuurlijk goed om te zien dat het centrumgebied vergroot is en dat ook de aanloopstraten de aandacht krijgen die ze verdienen. Wel ben ik ook - dat is hiervoor mooi al verteld - benieuwd naar de rol die de jeugd krijgt in het aanvalsplan, vooral omdat het Martin Buber natuurlijk een nieuwe doelgroep met zich meebrengt die in het centrum gaat bewegen. Betreffende Streetwise: het is een alom bekend verhaal, het is een succesformule. Wat wij wel zien en ook dat is reeds eerder genoemd, ook door de heer Vinken, is dat er andere zaken zijn waardoor projecten toch niet succesvol zouden kunnen worden, zoals bijvoorbeeld wet en regelgeving. Wij j zien dat ook veel terug, vooral ook bij jonge ondernemers valt het mij op die in Kerkrade de stap gewaagd hebben om middels de begeleiding van Streetwise aan de slag te gaan. Die dan na twee, drie jaar toch stoppen helaas. Wij vragen ons af of het inzichtelijk is waarom deze zaken niet meer kunnen of willen ondernemen op de lange termijn. Ook wat er

wordt gedaan met die informatie, om succesvol ondernemerschap voor de lange termijn te creëren.Vooral wie deze begeleiding op zich neemt.

R.F.A.C. Creusen voorzitter
Is dat taak van Streetwise of kan de gemeente

Fractie Hart voor Vrijheid
daar ook een rol in spelen? Tot zover de eerste termijn. Hart voor vrijheid. Dankuwel, Voorzitter. Dankjewel voor de presentaties. Er is een presentatie vandaag geweest, alleen maar het centrum. Wat ik dan voor mijzelf mis, is dat Streetwise wel bezig is voor het opzetten van nieuwe winkels, maar ik heb niks in de presentatie gehoord van of er een begeleiding is van winkels die al bestaan en waarvan eigenaren vaak geen opvolger hebben. Daar problemen mee hebben of daar begeleiding bij is. Ik las twee weken geleden dat, als er een winkel in het centrum opent, hulp krijgt van de gemeente met startkapitaal. Ik mis dat voor de buitenwijken. Ik had toch graag ook naderhand wat meer gehoord over de buitenwijken en over het begeleiden van oude, bestaande winkeliers. Of die begeleiding kunnen krijgen voor het voortzetten van hun bedrijven.

R.F.A.C. Creusen voorzitter
Daar schort het mij aan. Dank u.

Fractie PvdA
De PvdA. Het leek bijna alsof niemand van ons het woord wilde voeren, maar dat willen we zeker wel. We hebben geen vragen. We kunnen ons in de vragen herkennen die de voorgaande sprekers hebben gesteld. Ik weet niet of we een opmerking moeten plaatsen over de laatste foto, maar het valt ons wel op dat er in de presentatie in iBabs

R.F.A.C. Creusen voorzitter
een hele andere wethouder te zien was en dat dat snel nog even is aangepast.

Fractie Lokaal Alternatief
De heer [onhoorbaar 01:26:34]. Voorzitter, bedankt. Woord van dank voor de presentaties, maar zeker een woord van dank voor het feit dat we inmiddels een fulltime centrummanager hebben. We kijken met belangstelling uit naar de resultaten van deze stap. Ten aanzien van de opmerking van de heer Vinken: wij bedoelen kleine winkelier niet als een negatieve kwalificatie, maar als een geuzennaam. In het verleden is in de raad besloten dat de winkelpanden aan de Hoofdstraat tussen de Poststraat en de Oranjestraat een woonbestemming in plaats van een winkelbestemming zouden krijgen. Reden was om het winkelaanbod in het voetgangersdomein te concentreren. Hoe wordt dat meegenomen in het aanvalsplan? Nu inmiddels weer twee van die panden detailhandel herbergen. Overigens een begrijpelijke stap van de beide winkeliers met het oog op een huurprijs die de helft van de huurprijs binnen het voetgangersdomein bedraagt.

R.F.A.C. Creusen voorzitter
De vraag hoe de jeugd en het Martin Buber in het aanvalsplan wordt gepast is inmiddels vaak gesteld, maar houdt natuurlijk ook ons bezig.

Fractie Hart voor Vrijheid
Tot zover. Voorzitter, mag ik even een verhelderende vraag stellen? Ja. Ik hoor zojuist een nieuwe centrummanager, maar ik hoop dat die ook buiten het centrum af en toe zich laat zien.

R.F.A.C. Creusen voorzitter
Want ik vind het toch heel erg dat alles op het centrum gericht is en de buitenwijken heel bekaaid er vanaf komen. Dank u.

A.M.J. Geers wethouder
We leven erdoor. Ik geef de heer Geers het woord. Meteen voor het laatst, want dat doet mijn politiek hart enorm veel pijn. Laat ik als volgt zeggen: de wijken hebben voor dit college een absoluut speerpunt. We investeren miljoenen in wijken. Dat kunnen jullie echt van mij aannemen. Als het over openbaar ruimte gaat, over woningbouw, over wegen, over groen, je kunt het zo gek niet noemen, wijkmanagers hebben we allemaal. Dit college heeft echt een volledige focus op wijken. Dat wil ik echt zeggen. Vanavond gaat over het centrum, maar u mag echt van mij aannemen dat wij de term wijkprofeten ook als geuzennaam als college willen dragen. De centrummanager is wel voor het centrum. Dan gaan we even kijken naar de verschillende punten. Misschien even beginnen met het bovenste punt. Ik loop ze even af, dan komen we ze vanzelf tegen. Ons Kerkrade begon bij: er is roering, inderdaad. Er zijn stappen gezet de afgelopen jaren en

we zijn nu op een status-quo terechtgekomen. Dus we zien dat we stappen hebben gezet, maar we moeten iets doen om die volgende stap te zetten. Vandaar ook dat aanvalsplan. Er gaan ook dingen goed, maar er kunnen echt nog dingen beter. Die aanloopstraten zijn van die plekken die beter kunnen. Daar zullen we ook in het kader van een aanvalsplan principiële keuzes als raad moeten maken. Wat willen we daarmee? Willen we daar winkels blijven toestaan of willen we daar wonen? Willen we daar meer groen? Hoe willen we daar mee omgaan? Dat zijn hele fundamentele, principiële keuzes die we met elkaar moeten gaan maken. Dat is zeker weten een belangrijk punt. Als u mij vraagt: zouden we moeten gaan naar een compact en leefbaar centrum waarin we de belangrijkste elementen met elkaar centreren? Want dan leeft dat. In de Einderstraat zetten we inderdaad stappen. Hetgeen wat de heer Vinken net noemde van die ondernemer helpt ons misschien ooit nog in een andere aanloopstraat. Er lijkt een aantal facetten bij elkaar te vallen, dat we in een momentum terechtkomen dat we ook echt stappen kunnen zijn. Soms moet je ook geluk hebben in deze dingen. Geluk forceer je, maar geluk moet je ook soms hebben. De SP maakt inderdaad de opmerking: compact, compleet en comfort. Die onderschrijf ik ook volledig. U vroeg de supermarkt. Laat ik het zo stellen: de heer Vinken weet dat heel erg. Sinds ik ben aangetreden heb ik enorm hard proberen te trekken van: hoe zorgen we ervoor dat we hier dingen naar dit centrum krijgen? Een supermarkt was in mijn hoofd echt hetgeen wat je moet hebben. De ervaring leert echter, ik heb met verschillende supermarkt eigenaren ook zelf gesproken, dat het heel moeilijk wordt. Dus ik heb op dit moment op korte termijn niet de illusie dat dat gaat lukken. Ik heb zelfs ook met wat kleinere supermarkten gesproken, zoals een Spar. Zelfs voor die kleinere formules is het niet echt rendabel. Op korte termijn gaat ons dat niet lukken. Dus we zullen om moeten schakelen en zoeken naar een andere invulling, maar als een kans zich voordoet springen we erop, dat zeker weten. Herkenbaarheid? Dat is een belangrijk punt. Daar moeten we ook echt iets aan doen. Daar zijn we ook aan de achterkant over aan het nadenken. Hoe zorg je ervoor dat, door middel van de entrees die de heer Gramsma noemde, je die aantrekkelijk maakt? Dat zou je met groen kunnen doen, zodat, als mensen binnenkomen, een heel ander gevoel krijgen. Een andere entree is inderdaad de verbinding die we zouden kunnen leggen tussen het spoor, het centrum en ook het Oranjeplein in het centrum. Ook bij dat spoorverhaal lijken zich een aantal ontwikkelingen voor te doen, zoals u weet, rondom het Meanderterrein, waardoor er misschien een momentum ontstaat waar we nu echt kunnen doorpakken. Dan zou u een prachtige verbinding tussen het spoor krijgen en ook het centrum. De vraag over eenzijdig woningaanbod kan Wiebenga dadelijk op antwoorden. Veel jonge ondernemers erbij en zijn er blijvertjes? Dat is een goede vraag. Dat is ook iets wat ik me soms afvraag, maar daar zijn we ook in de loop der tijd wel ingegroeid, moet ik zeggen. Aan het begin was die toetsing veel minder sterk. Daarvan hebben we in het begin - helemaal aan het begin, tien jaar geleden - van moeten leren. Inmiddels doen we door middel van businesscases die worden getoetst door Streetwise samen met onze centrummanager... Die kijken: is dit bedrijf levensvatbaar? Op basis daarvan geven we dan ook onze stimuleringsregeling. Stel, we zien daarin dat het niet levensvatbaar is... Zoals de heer Vinken zegt: één op de vijf komt maar door die screening heen. Dus vier op de vijf vallen dan ook af. Stel, ze vragen niks aan ons, dan hebben we ook niks. Dan is het natuurlijk vrije markt, maar we proberen daar wel echt op te selecteren. Jongeren, dat hoor ik een aantal partijen zeggen. Dat is echt een belangrijk punt in dit aanvalsplan. Buber zit nu in het centrum en de blijvende locatie gaan we ook echt heel dicht bij het centrum zoeken. Juist die kracht, die die reuring en levendigheid, wat die groep met zich meeneemt, dat is dan ook weer zoiets wat nu net weer samenvalt. Dan zullen we ook moeten gaan zoeken: waar plaatsen we die? De heer van Drunen en ik zelf zijn bezig met dat jeugdhonk. In de toekomst gaan we ook zoeken naar een permanente locatie daarvan. Plus we zijn aan het denken aan: hoe kun je in je openbare ruimte rekening houden met meer faciliteiten voor jeugd? Kun je er iets interactiefs in? Kun je speurtochten, krijtzones... Noem maar op. Eigenlijk zou je centrum veel meer naar een belevingsplek voor gezinnen en jeugd - en daarnaast ook voor onze oudere bezoekers, maar die hebben we - toe moeten gaan. Want dan gaat ook de koopkracht uiteindelijk naar boven. De Ouderenpartij Kerkrade levert de input nog, die zien we graag komen. Stel het ook aan de rest. Vragen stellen mag. Input leveren is ook heel graag welkom. Mooie resultaten. Dat wat uit Streetwise komt, klopt helemaal. Bezoeken aan het centrum hadden we gepland, zoals u wellicht weet. Alleen, was toen op een vrijdagmiddag het animo op dat moment niet hoog, waardoor we het helaas hebben moeten annuleren, maar als de mening breed in de commissie is dat we dat alsnog willen, dan zijn we uiteraard bereid om dat te doen. Mocht dat animo er niet zijn, dan uiteraard niet. De opmerking over huurprijzen. We hebben een enquête rondgestuurd en ook een Facebookbericht. Als je een beetje door dat Facebookbericht scrolt wordt er wel vaak gezegd: de huurprijzen zijn hoog en de gemeente [onhoorbaar 01:34:54]. Helaas is onze invloed daar heel beperkt in. Het zijn private partijen die zelf de huur bepalen. Daar kunnen we heel weinig in doen. De heer Vinken en ik proberen het wel eens. Met de oude centrummanager proberen we dat ook wel eens, maar uiteindelijk zit je aan partijen die zeggen: ik wil dat hebben of niet. Dan is het de keus van de partij die het verhuurt of ze zakken met die prijzen. Als ik zelf kijk naar hoe dat nu gaat... We hebben een partij die nu in Orlando zit. Die partij is bijna een jaar bezig en jullie

zullen zien dat het in december zo goed als vol zit. Dat heeft mede ermee te maken dat ze ook bereid zijn om te zakken in hun huren. Andere partijen willen ook mee zakken, maar dan is de vraag is: is dat dan voldoende? Ik merk wel ook dat zowel bij [onhoorbaar 01:35:52] als bij Levi-groep de intentie is om mee te denken, maar je moet altijd vragen: vind je de juiste balans? Bij wie moeten de ondernemers zijn die hulp nodig hebben? In het begin bij de centrummanager, die hebben we daarvoor. Dus op het moment dat iemand iets nodig heeft, klopt aan. We kunnen niet alles oplossen, maar we zoeken wel heel graag mee naar oplossingen. De CDA input komt ook nog, fijn daarvoor. U had twee vragen. Één daarvan, die zal de heer Vinken dadelijk beantwoorden over hoeveel ondernemers actief zijn. De opmerking over A locaties: doet Streetwise dan niks? Zeker weten. Daar zit ik zelf bij met Streetwise, Leven en ook Wyckerveste. Iedere maand voeren we gesprekken. De service is daar identiek. Alleen, de ruimtes zijn ook wat groter vaak, de huur kunnen iets aan de hogere kant liggen. Dus daar is het iets moeilijker, heel eerlijk, maar ik merk ook daar een kentering in. Dus ik heb daar ook eigenlijk wel stiekem goede hoop. Daar is het wel een iets grotere uitdaging. Burgerbelangen heeft het over mooie ontwikkelingen die naar de toekomst kijken. Zeker weten. De jeugd heeft ook de toekomst. Vandaar ook dat we willen kijken naar de jeugd. U heeft het over compact voor groen en bomen. Voor groen en bomen maken leefbaarheid en dat zijn dus ook echt belangrijke elementen die in dit plan terechtkomen. We willen echt ons centrum groen gaan maken. Dat doe ik overigens ook samen met collega van Drunen. Vraag van: zaken vertrekken. We monitoren dat wel. Zelf doe ik dat ook. Als een ondernemer weggaat, ga ik zelf langs. Dan wil ik horen: waarom gaan ze weg? Kunnen we iets doen? Ik ben laatst bij De Tros bijvoorbeeld geweest. Kun je iets om die persoon te helpen? Ik ben bij die vrouw in de Orlandopassage geweest, bij alle twee. Ik heb zelfs nog met die vrouw en de vastgoedeigenaar gesproken. Sjaak heeft dat gedaan. Dus je mag echt van ons aannemen: we doen veel meer dan de gemeente in typische zin daarin doet, maar soms is het gewoon heel moeilijk. Dan is het gewoon te laat. Corona was heel moeilijk voor ondernemers. De Rijksoverheid heeft stimuleringsgelden gegeven. Als je die moet terugbetalen opeens, dan kan dat iemand de nek om doen. Bij één zaak hebben we dat bijvoorbeeld gezien en dan kun je daar niks meer aan doen helaas. De heer Gramsma maakte een opmerking over entrees. Dat zei ik ook wel. Entrees gaan we echt aanpakken, dat moeten eye-catchers worden. Dus daar gaan we zeker iets mee doen. De VVD maakte een opmerking over de aanloopstraten. Ook die gaan zeker een belangrijke rol spelen, net zoals de jeugd. Sommige projecten kunnen niet. Dat is ook iets wat ons wel eens irriteert. Ik kijk even naar de heer Vinken, daar irriteren we ons dan samen aan. Je hebt bijvoorbeeld alcohol in een zaak die jurken verkoopt. Als je een trouwjurk of zo koopt, dan zou van mij daar best een glaasje champagne bij mogen, gevoelsmatig, maar landelijke wetgeving maakt het dan heel moeilijk. Er zijn ook wel argumenten die zeggen: je moet drinken niet nog meer algemeen toegankelijk maken, maar bij een trouwjurk, vind ik, zou het wel weer kunnen. Daar lopen we soms tegenaan, maar daar proberen we tegenop te boxen en ik roep al uw landelijke partijlijnen op die te gebruiken

R.F.A.C. Creusen voorzitter

om daar ruimte in te maken.

Fractie SP

Voorzitter, mag ik daar een aanvullende vraag over stellen?

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Zeker. Over het glas champagne? Ja, want ik weet dat er ook champagne 0.0 is.

A.M.J. Geers wethouder

Die zou je ook kunnen gebruiken. Klopt. Van mij mag het. Laat ik het zo zeggen: dat laatste zou inderdaad mogen. Dat eerste mag ik niet zeggen. Waarom stoppen zaken? Daar liggen verschillende redenen. We voeren echt die gesprekken daarna, van: waarom stop je? Kunnen wij nog iets doen om je te houden? We willen graag dat mensen blijven, maar je zult ook altijd moeten kijken: is het blijven duurzaam? Of pomp je daar gemeenschapsgeld in en eigenlijk is het trekken aan een dood paard? Dus die screening zullen we aan de voorkant heel streng moeten doen. Aan de achterkant kijken we dan ook, want uiteindelijk is iedereen gebaat bij een succesvolle samenwerking op lange termijn. Daar proberen we op in te zetten. Hart voor vrijheid. Streetwise bestaande winkels. Streetwise is in essentie ooit begonnen voor nieuwe winkels, aantrekken van nieuwe, maar inmiddels is Streetwise ook aan het kijken van: hoe ontwikkelen we door? Een voorbeeld is Abby Lempers. Die zit in het centrum gevestigd met die bloemenzaak. Daar zijn wij samen nu het kijken: hoe kunnen we daar iets extra's aan doen? Dat zou zo maar een hele mooie mengformule kunnen worden, maar primaire focus ligt op nieuw aantrekken. Mochten er winkeliers zich melden, dan zoeken we met Streetwise en met de centrummanager ook naar bestaande invullingen. Als ik even kijk naar een andere winkel die gaat verplaatsen,

R.F.A.C. Creusen voorzitter

zijn we ook nu recent aan het kijken. Dus we doen dat wel.

Fractie Hart voor Vrijheid

Zo is het nooit ontstaan, maar inmiddels wel zo gegroeid. Meneer Otten. Voor daar proactief de winkeliers te informeren dat die mogelijkheid er is. Want op het moment dat ze zeggen dat ze gaan stoppen,

A.M.J. Geers wethouder

zien ze zelf al geen uitweg meer. Als je twee jaar van tevoren komt, kun je daar iets aan doen misschien. Helemaal mee eens en u mag van ons aannemen: daarom hebben we Raul aangenomen. Ook echt om vroege signalen aan te voelen. Op het moment dat wij het gevoel hebben... In het centrum. Ja, precies. Ik bedoel ook buiten het centrum. Daar kom ik dadelijk met alle liefde op. Buiten in de wijken, ook daar. Dat doet niet Raul, dat doet de heer die daar achter zit, die net naast me zat. Daar kijken we ook mee en in west doet dat bijvoorbeeld de gebiedsregisseur. Die kijkt daar met ondernemers. Zelf voer ik daar ook regelmatig gesprekken met de winkeliersvereniging. Hoe werkt dat? In Terwinselen voeren we die gesprekken ook met een aantal mensen.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

In Haanrade zit een zaak, maar dat is geen winkel. Ja, nu [onhoorbaar 01:42:17-01:42:18]. Daar heb ik hele goede contacten.

Fractie Hart voor Vrijheid

Ik bedoel met Streetwise, omdat die in heel Limburg aan het werken is. Als er bepaalde winkeliers zijn met een bepaalde expertise die niet te vinden is in de regio, kunnen ze in Limburg breed wel iemand als opvolger zien. Streetwise heeft een andere rol. Ik bedoel: daar kunnen we op inzetten in de toekomst.

A.M.J. Geers wethouder

Een nieuwe te krijgen is dubbel zo moeilijk als een oude behouden. Vaak hebben ouden die er zitten wel een steviger fundament dan iemand die net begint. Streetwise richt zich in Parkstad op hoofdwinkelgebieden. Zo werkt de aanbesteding daarin. Dat is de focus in iedere hoofdkernwinkelgebieden, daar zitten ze. Dat is gewoon hoe de financiering werkt. Buitenwijken, heb ik gezegd, die gaan ons enorm aan het hart en daar investeren we gigantisch veel in. De Partij van de Arbeid maakte de opmerking over de wethouder. Klopt helemaal, die stond erin. Ik zei: pak je nu een niet-verantwoordelijke wethouder? Hadden we die iets te laten aangepast. Lokaal Alternatief maakte de opmerking: fulltime centrummanager, daar blij mee te zijn. Die blijdschap deel ik volledig. De kleine winkelier als geuzennaam, ook dat onderschrijf ik met mijn hele hart. [onhoorbaar 01:43:47-01:43:48] een opmerking over het concentreren van winkelgebieden. Die discussie moeten we fundamenteel met elkaar voeren. Ik denk dat je ze wel zou moeten concentreren. Alleen is even de vraag: hoever concentreer je ze? De nieuwe winkel - ik neem aan de bloemenzaak - daaromheen zit overigens nog die hele straat en is overigens nog winkelgebied. Alleen, de vraag: zullen we daar in de toekomst... Waar moet je die grens trekken?

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dat is iets wat we met elkaar zullen moeten gaan zoeken.

Fractie Lokaal Alternatief

Dat is gewoon de vraag, waar die zit. Meneer Charlier.

A.M.J. Geers wethouder

Wethouder, voor de bloemenzaak is een nieuwe vergunning afgegeven moeten worden omdat er geen detailhandel op zat. Dat klopt. Als u kritisch luisterde wat ik zeg: tot daar helemaal achter reikt dat. Op dat pand reikte het niet, maar we hebben daar best een goede afspraak met elkaar gemaakt. Ik heb zelf ook met die ondernemer gekeken. Hij wist niet hoe dat zat. Los even op een individueel niveau af te gaan. Daar zijn goede afspraken gemaakt, die goed zijn voor de ondernemer, goed zijn voor de huurder en goed zijn voor de toekomst van onze stad

Fractie Lokaal Alternatief

en passen bij de visie van kleine en compact. Dus daar hebben we echt goed maatwerk geleverd. Begrijp me niet verkeerd, ik ben absoluut blij met nieuwe winkeliers, maar ik wilde weten hoe het in het aanvalsplan opgenomen wordt dat we eerst een stuk straat van winkel willen weghalen

A.M.J. Geers wethouder

en woonbestemming opzetten en het dan vervolgens willen toevoegen. Dat is het punt. We hebben dat stuk straat niet willens en wetens van bestemming veranderd, laat ik het zo zeggen. Dat is het verhaal eigenlijk. Want als u verder kijkt, De Tros ligt nog verder door. Heel veel winkels liggen nog verder door.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Het paste, maar ik snap het punt. [onhoorbaar 01:45:38-01:45:40] Er was de vraag over het eenzijdige woningaanbod.

R. Dackus extern

Wat we zien is dat er inderdaad heel veel appartementen zijn. Dat is ook logisch in een binnenstad. Wat we ook zien, is dat de nieuwbouwplannen ook appartementen zijn. Een appartement an sich is niet het probleem, maar het is veel van hetzelfde qua concept. Als je weet dat in een binnenstad vaak jonge mensen willen wonen, starters, eenpersoonshuishoudens... Wat we daar zien in de landen is vaak community concepten. Dus waar men samen een ruimte heeft, kan koken of samen kan eten of gewoon leuke dingen kan doen, dan is dat een waardevolle toevoeging op het bestaande aanbod. Daar maak je ook onderscheid mee. Daar trek je ook de jongeren aan die stad en je bindt ze aan die stad. Dat is cruciaal. Daarnaast zien we ook dat de senioren vergelijkende woonwensen hebben met jongeren. Niet te groot appartement, betaalbaar, maar ook graag... We zien ook een concept, ik weet niet of je het kent, meer generatiewonen waar juist jongeren en ouderen samen gaan wonen. De ene helpt de andere. De ouderen vangen de pakketjes op en de jongeren doen de boodschappen. Dat zijn dingen waar wij van denken dat je daar een verdiepingslag kunt maken. Dus niet zozeer het appartementen concept vaarwel zeggen, maar wel het concept daarbinnen. Dat zijn mogelijkheden. We hebben ook uiteraard met de woningcorporaties gesproken en zij zien naast het belang van het sociale segment ook voor het middensegment een rol weggelegd, ook in de binnensteden. Om ook daarmee toch wel weer nieuwe mensen aan dit centrum te trekken en te binden. Ik heb ze volgens mij nu allemaal genoemd. Dat is eigenlijk wat we willen meegeven als advies. Kijk eens naar nieuwe woonconcepten in Den Landen, met eventueel een daktuin.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Het kan allemaal, maar het vraagt gewoon wat meer creativiteit. U had nog een vraag. Ik heb volgens mij een aantal vragen gehoord. In één adem beantwoord ik die. Over de supermarkt hebben we het gehad.

S. Vincken extern

We hadden met de wethouder een prima alternatief over de streep getrokken dat volgens mij nog veel meer aantrekkingskracht heeft dan een supermarkt, weet ik uit ervaring. Dus die komen ook nog rond december open. Die blijvertjes, daar wil ik het wel even over hebben. Ik heb aangegeven hoe lastig het is om een ondernemer te begeleiden. Dat is helemaal niet makkelijk, maar als je de bank niet meekrijgt - en dat was in Kerkrade zo - dan was er geen enkele financier bereid om een Kerkrader te financieren. Want daar zagen ze niet de mogelijkheden voor ondernemers. Wat doe je dan? Dan blijf je praten en dan blijf je daar tegen vechten en je blijft ze meenemen in goede ontwikkelingen. Daarom zeg ik ook: het is net alsof er een klein wonder is gebeurd. We krijgen die nu wel mee. Dat zie je ook aan de investeringen, want dat is echt fors. Dus ik ben daar gewoon blij mee. Ik denk dat we het verleden moeten vergeten en nu ergens zijn gekomen waar we 50 procent bestaand ondernemerschap is. Dat we al begeleiders... De helft starters... We hebben ook nog een winkel die al heel lang in Kerkrade zit, die dreigde te verdwijnen. We hebben ook met de bank... Vandaag is dat gebeurd. Die hebben we ook kunnen behouden voor Kerkrade. Dus dat is echt een antwoord. Het gaat allemaal heel erg goed eigenlijk, maar we hebben daar wel heel hard voor moeten vechten. Voor die mensen die niet hebben gehaald. Niet alles verloopt via Streetwise, dat wil ik ook zeggen. Er kan een winkel weggaan. Dan denk ik: dat heeft Streetwise gedaan, maar dat hoeft niet. Mensen die wij wel begeleid hebben en die het niet halen, zijn er twee die echt failliet zijn gegaan. Die hebben ook een zachte landing gemaakt. Daar hebben wij ook voor gezorgd dat die zonder kleerscheuren verder konden met hun leven. Dus dat zit ook in onze aanpak, maar houd er ook rekening mee dat dat persoonlijke keuzes zijn. Als iemand besluit een andere stap te maken, dan lijkt het: de winkel is weg, die heeft het niet gehaald, maar dan is het gewoon een andere keuze. Die kunnen mensen maken. Het is niet zo dat je net als bij een bruiloft in het begin zegt: je moet tien jaar blijven. Mensen zijn ondernemers. Zien elders betere kansen of het komt niet uit wat ze daarvan verwacht hebben en die gaan. We zitten volgens mij nu in een fase, dat dat niet meer zo is. Die fase wil ik met jullie vasthouden. Als er wat is, bel mij dan op, vraag het me. Want ik vind dat alleen maar heel erg fijn. Nog een ding, het laatste misschien. We hebben nu ook een wethouder die het iets interesseert. Wij bellen 's avonds, in het weekend, wanneer het ook maar kan en past. Ik ben daar van, ik hou daarvan, maar we hebben ook een verhuurder nu inderdaad in de Orlandopassage, die doet hetzelfde. Die wenste me net succes om het hier over de bühne te brengen. Had er van mij ook bij mogen zitten, want die jongen heeft

hoop. Daarom, we zijn samen aan dat Kerkrade aan het werken. Volgens mij gaat het gewoon echt heel erg goed en ik hoop dat jullie die positiviteit meepakken en rondgaan, heel graag. Zeg maar wanneer, Alexander, dan lopen we een rondje door de stad langs de nieuwe ondernemers. Ik denk: als we de muts opzetten, dan kan dat in december als de nieuwe winkels open zijn. Januari? Oké.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Dat is het eigenlijk. Ik ben heel positief en ik hoop jullie ook. Laten we de schouders eronder zetten en doorgaan. Dankjewel voor jullie positiviteit. Meneer Dakkus wil ook iets toevoegen? Ja, dankjewel. Ik wil nog één ding toevoegen, wat we heel belangrijk vinden is:

R. Dackus extern

we hebben ook meerdere rondes gemaakt door Kerkrade, door het centrum. We hebben ook met de mensen gesproken van Live & Be. Ik weet niet of u daarmee bekend bent, met het co-housing concept voor studenten in een voormalig kantoorgebouw. Die hebben een wachtlijst. De komst van de dependance in de UM in Heerlen en de komst van de dependance van de RWTH zijn natuurlijk gigantische kansen waar je als Kerkrade ontzettend op mee kunnen liften. Ik wilde graag koppelen aan het initiatief van Velocity. Ook daar zien we twaalf fietsen staan, of vijftien volgens mij. Ergens daarbij de Vie in de buurt. Iedere keer dat we er kwamen waren ze bijna allemaal weg. Dus het uitrollen, die bereikbaarheid, zeker dit soort fietsverbindingen zijn voor studenten cruciaal. Zijn als het ware unique selling points waarom studenten graag hier willen wonen en waar het ook nog betaalbaar is. Overigens schrokken we wel van de huurprijzen van die studentenwoningen, maar het wordt betaald. Het zijn internationale studenten die ook naar Kerkrade komen, van hieruit gaan studeren. We hoorden ook van de marktmeester dat die studenten op vrijdagochtend - dan zijn ze blijkbaar al wakker - boodschappen doen op de markt. Dus ze zijn wel een cruciale nieuwe doelgroep die je zou moeten aanboren, ook in dat nieuwe woonconcept gebeuren. Om ook het economisch draagvlak onder je voorzieningen

R.F.A.C. Creusen voorzitter

verder te versterken. Dat was ik nog vergeten, dat wou ik er graag nog even aan toevoegen. Dankjewel.

Fractie Burgerbelangen

Prima, ik zie ook een vragend vingertje. Meneer Gramsma? Een vragend vingertje. Ik had ook een vraag gesteld en daar heb ik eigenlijk geen antwoord op gekregen. Ik zal hem even nog een klein beetje toelichten. Wij zijn een gemeente, wij zullen altijd blijven zo tussen de 46 duizend en hopelijk een keer 50 duizend inwoners. Er zijn winkelketens die zeggen: onder die 50 duizend gaan wij er geen dependance plaatsen. Daar heb ik eigenlijk geen antwoord op gekregen. Mijn vraag was: doen we hier iets mee? Om ook aan te tonen dat wij altijd op dat gemiddelde blijven. Dan vind ik een beetje dat het glas half leeg is. Methodieken om zo'n Rituals of H&M - echt die

R.F.A.C. Creusen voorzitter

kartrekkers - naar onze gemeente te krijgen.

A.M.J. Geers wethouder

De wethouder. Ja, inderdaad. Laat ik het zo zeggen, meneer Gramsma, we proberen echt overal aan te trekken. Heel eerlijk, zo is het. Hoe ga je dat doen? Dat helpt wel. Daar heb ik vorige week met de heer Vinken over gesproken. Ook bij die partijen. Ten eerste, die hebben best een conjunctuur gevoeligheid. Dus je moet ook altijd kijken van: wat is de levensverwachting? Die maken best goede afwegingen en die kijken ook naar heel veel cijfers. Dat moet dadelijk samenvallen. Wat je nu ziet, is dat ook bij landelijke investeerders... Recent hebben die bijvoorbeeld het maankwartier geïnvesteerd. De contacten tussen Streetwise en investeerders worden ook beter. Hetzelfde merk ik bij Wyckerveste en ook bij Leven. Ze zijn daar wel in het zoeken. Is dat een garantie dat ze er komen? Nee, maar we proberen het uiteraard wel. Ook al die nieuwe woningen die erbij komen en alles wat daarin transformeert zorgt voor meer draagkracht.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

De omstandigheden worden steeds beter ervoor, maar ik kan niet garanderen dat we volgend jaar een H&M hebben. Dus geen garanties. Misschien had ik dat in de presentatie mee moeten nemen, maar ik denk: dan wordt het allemaal veel te positief. Dan gelooft niemand me meer.

S. Vincken extern

Wat heel aardig is, is dat we inderdaad, wat de wethouder zegt, ook met landelijke spelers in contact zijn geraakt. We moeten niet vergeten dat een heel groot deel van de landelijke formules de reden is waarom we

zoveel leegstand hebben in Limburg. Als ze komen, betalen ze geen huur. Want dan zeggen ze: wij zijn trekkers. Ik had er nooit zoveel mee op. Ik denk: waarom maken we ons zo druk over die formules? Daarom is het hart sneller gaan kloppen voor mij, voor dat lokale ondernemerschap. Die kennen we, die geven de identiteit terug aan Kerkrade. Het is wel zo dat zo'n landelijke speler nog niet zo lang geleden tegen mij zei: die ondernemers van Streetwise zijn voor ons interessant, want als ze gaan uitbreiden, dan hebben we mogelijk nieuwe ketens of franchise formules. Zo zijn we elkaar aan het vinden. We hebben ook een hele grote lijst van nieuwe landelijke formules die heel goed passen bij de nieuwe dynamiek die wij teweegbrengen. We hebben een lijst van meer als 150 ondernemingen. We zijn die aan het benaderen. We zijn ermee in gesprek. Die komen ook in Limburg kijken. We gaan die warm krijgen om hier ook een onderneming te zoeken, om een locatie te vinden.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Wij vinden dat wel interessant, dat dat nu op gang komt. Dus we zien dat wel bij ons nu ook in beeld komen.

Fractie CDA

Er was ook een vraag van het CDA. Dank u wel, Voorzitter. Ik heb nog even een aanvullende vraag voor meneer Vinken van Streetwise. Ik vroeg me persoonlijk af, als u contact heeft met een nieuwe ondernemer, wordt er dan gekeken naar: lukt dat financieel allemaal? Krijgen we dat hele concept, wat die ondernemer wil, van de grond? Of wordt er ook gekeken van: past dit wel binnen het gebied waar die persoon zich wil vestigen? Want met alle respect, we hebben allemaal de mond vol over jeugd en en studenten van de TH, maar het winkelaanbod in Kerkrade is nu niet het winkelaanbod wat op dit moment die jeugd zou aanspreken. Dus wordt daar wel rekening mee gehouden? Of wordt er alleen gekeken van: die heeft de financiën in orde,

A.M.J. Geers wethouder

die heeft z'n z'n businessplan in orde, we gaan ervoor? Laat ik het zo zeggen, ik zou graag zo selectief zijn, maar we moeten ook heel eerlijk zijn. We zitten nu niet in zo'n luxe positie dat we heel veel ondernemers die goede plannen hebben, kunnen weigeren, maar ik zou wel graag ook die transitie maken. Het is een kip-ei verhaal achtig iets. We zullen het centrum moeten ordenen, we zullen het leefbaarder moeten maken, we zullen de juiste woningen moeten toevoegen. Juist als we al die dingen doen, betekent ook dat een ander type winkels komt. Dan kunnen we daar ook naar kijken. Want als nu een bedrijf zich hier vestigt wat zich op scholieren gaat vestigen, die overleeft het nu niet, maar op het moment dat Buber hier floreert is dat al een ander verhaal. Op dit moment kunnen we dat nog niet, maar op termijn is dat wel natuurlijk iets waar je naartoe wil. Op bedrijventerreinen konden we dat nooit bijvoorbeeld. We waren blij dat ze komen, maar nu kunnen we zo kritisch kijken

R.F.A.C. Creusen voorzitter

wat we daar willen. Door dat vraag en aanbod. Nu is vraag en aanbod nog niet in ons voordeel hier. Ik wil graag een voorstel doen.

Fractie Burgerbelangen

Ik wil graag een laatste opmerking maken, Voorzitter, als het mag. De laatste opmerking? Ik vind het prima. Onze [onhoorbaar 01:59:31] is ook heel erg gevestigd op onze nieuwe centrummanager. Hij zit er heel trots bij. Dus bij deze: heel veel succes.

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Je hebt hier gehoord wat we allemaal graag zouden willen. Toy, toy, toy. Dat zeggen we daar. Ik zeg oprecht, ik heb een aantal keren tegen hem gezegd: we verwachten veel van je. Even serieus, hij rent net zo hard als ik.

Fractie Hart voor Vrijheid

De lat ligt hoog. Hebben we over een jaartje evaluatie van hem?

R.F.A.C. Creusen voorzitter

Van? Van de rentalmanager. Al onze medewerkers hebben altijd een contract voor een jaar. Dan doe ik het volgende verzoek. De presentatie van Streetwise is inmiddels gepubliceerd. Die van het aanvalsplan nog niet, dat komt zo spoedig mogelijk. Het verzoek is om schriftelijke vragen, of input zoals gevraagd door de wethouder, via de griffie door te leiden. Dan denk ik dat we dit agendapunt af hebben gesloten.

8 Lijst van toezeggingen

R.F.A.C. Creusen voorzitter
Dan dank ik de heren aan de tafel voor hun komst en hun bijdragen en dan ga ik verder met de lijst van toezeggingen.

Fractie Lokaal Alternatief
Zijn er opmerkingen? Ja, ik zie al vingertjes. Dan begin ik even bij Lokaal Alternatief. Voorzitter, we hebben inmiddels op de lijsten van toezeggingen in meervoud de deadline staan, maar ik zie vier punten die over die deadline heen zijn.

R.F.A.C. Creusen voorzitter
Het zou fijn zijn als we deadlines krijgen, dat die ook aangehouden worden.

Fractie PvdA
Ik ga even verder. Dan nog PvdA.

R.F.A.C. Creusen voorzitter
Wethouder, ik heb hetzelfde punt hierop staan. Ik was afgelopen week bij [onhoorbaar 02:01:07]. Die zijn nu bijna verhuisd, dat staat ook open en daar hoor je niks van. Die andere punten even nalopen, dan komt de rest in orde. Dankjewel. Meneer Hoofs heeft dezelfde vraag.

Fractie CDA
Het CDA heeft een andere vraag. Misschien aanvullend, want wat net al werd opgemerkt, dat is natuurlijk een terechte constatering. We vragen dit bijna iedere commissievergadering en we krijgen ook iedere commissievergadering netjes hetzelfde antwoord. Het wordt doorgeleid naar het college. Waarvan akte, zou ik bijna zeggen. Mijn vraag is waarom het college geen meer proactieve houding kan aannemen wat betreft de toezeggingen in de verschillende commissies? Want dit is natuurlijk niet alleen iets van deze commissie. De tweede vraag is: hebben we niet een instrument dat de vraag zoveel kracht bij kan zetten dat het college er wel mee aan de slag gaat? Ik kan me voorstellen dat de antwoorden op die twee vragen nu niet te geven zijn, maar ik zou graag horen hoe we de beantwoording

R.F.A.C. Creusen voorzitter
wel voor elkaar krijgen en hoe we kunnen gaan borgen dat niet de lijst van toezeggingen aandacht vraagt, maar de beloofde toezeggingen worden ingelost. Dank u wel. Uw punt is helder. De griffie heeft uw vragen genoteerd en zal ze doorleiden naar het college.

9 Rondvraag

R.F.A.C. Creusen voorzitter
Nog andere opmerkingen rondom de lijst van toezeggingen? Dan ga ik verder naar de rondvraag.

Fractie SP
Ik zie geen vingers. Dan ga ik verder met de sluiting. Voorzitter, we hebben een aantal maanden geleden de vraag gesteld of het niet mogelijk is om allerlei artifacten die in de buurt van het museum staan... Er staan hele grote installaties, iets dat met de mijnen te maken heeft. In de Stationstaat staat één of ander koper ding. Daar staan een aantal objecten in Kerkrade die met mijn verleden te maken hebben, maar als er iemand langs komt te lopen van buitenaf - het geldt voor mij ook - dan vraag je je af: wat staat hier eigenlijk? Misschien is het heel leuk om daar een beschrijving bij te zetten, dat de mensen kunnen zien wat dat is. Dan wordt ook de relatie met mijn verleden duidelijk. Het geeft dan een toerist, iemand van buitenaf,

R.F.A.C. Creusen voorzitter
ook een leuke informatieve inblik in mijn verleden van Kerkrade. Mijn vraag is: wordt daar iets mee gedaan? Het verzoek is duidelijk.

10 Sluiting

R.F.A.C. Creusen voorzitter

De griffie leidt het door richting college. Dank u wel. Dat was direct de rondvraag. Dan zijn we bij de sluiting. Het is 20.58 uur en bij deze sluit ik de vergadering. Allemaal wel thuis, tot de volgende keer.